

Mitä pidät
Kirkkotiestä?
Vielä ehdit
vastata kyselyyn,
ks. sivu 5!

Monia rakkaita virsiä sanoittanut kirjailija Anna-Mari Kaskinen sai elämäntyöstään vuoden 2022 Kirkon kulttuuripalkinnon. Arkkipiispa Tapio Luoma luovutti palkinnon laskiaistiistaina.

mielessäx5 3

Naapuriapu on tärkeä juttu

Anne Sormunen saa apua mobiili-sovelluksen kautta.

kampuspapit 6

Pappeja tarvitaan myös oppilaitoksissa

Maaliskuussa vietetään yhteistyön 40-vuotisjuhlaa.

tärppi 2

”

Myönteinen tunneilmapiiri on kuin satama.

PIIA NURHONEN

kasvatus 16

Roskat oikeaan astiaan

Lapset oppivat seurakuntien päiväkerhoissa ympäristön huomioimista.

Toivon tekstittäjä 8-10

kolumni

Piia Nurhonen
perheneuvoja,
psykoterapeutti
piia.nurhonen@evl.fi

Varovasti varpahillaan vai vapaasti hengittäen?

MILLAISTA KOTONA on silloin, kun sinun on helppo hengittää? Tunneilmapiiri rakentuu niistä tunteista ja tunteiden käsittelytavoista, joita esimerkiksi kodissa tai työyhteisössä on läsnä. Myönteisessä tunneilmapiirissä on hyvä olla. Myönteisiä tunteita herätellään, huomataan ja vaalitaan. Osataan myös hassutella, ja huumorin kukat kukkivat.

TOISAALTA TILAA ON kielteisillekin tunteille, mutta niitä ilmaistaan ennen kaikkea rakentavasti. Omia tunteita ei kaadeta muiden päälle rähjäämällä tai mykkäkoulun kautta muut huomiotta jättämällä. Aikuiset auttavat lapsia ja myös toinen toisiaan kestämaan hankalia tunteita. Jokainen tarvitsee joskus kanssasäätelyä: ihmistä, joka ottaa rauhassa vastaan tunnekokemukseni, ajattelee sitä ja palauttaa viestin, että tunteen voi kestää.

” Myönteisessä tunneilmapiirissä on hyvä olla.

MYÖNTEINEN tunneilmapiiri on kuin satama, josta käsin on turvallista kasvaa, ajatella, tuntea, oppia, olla vuorovai-
kutuksessa ja ratkaista ongelmia. Kodissa suurin vastuu siitä on aikuisilla. Erityisen tärkeää myönteinen tunneilmapiiri on lasten ja nuorten suotuisan kasvun kivijalkana.

TYÖELÄMÄSSÄ organisaation ilmapiiri selittää joidenkin tutkimusten mukaan 20–30 prosenttia liiketuloksesta. Koululuokan tunneilmapiirillä on taas tutkitusti yhteys oppimistuloksiin. Sairaalamailmasta eräs tutkimus kertoo hoitajien depressiivisen tunnelman lisänneen kuolleisuutta sydäntautiosastolla.

TUNNISTATKO SINÄ, millainen vaikutus sinun tunteillasi on ympärilläsi olevien ihmisten hyvinvointiin? Työssäni perheneuvojana kohtaan toisinaan ihmisiä, jotka ovat kotonaan varpaisillaan. Yhden pahasta olostaa saattaa tulla kaikkien paha olo. Jos tunteet eivät saa rakentavia sanoja, ne tulevat tavalla tai toisella muiden kannettavaksi.

ERITYISEN RASKAS taakka tämä on lapsille. Joskus lapsen ylivilittisyys tai järjettömältä tuntuva toiminta on reagointia aikuisen tunteisiin. Osa lapsista voi kääntää tunteet sisäänsä ja kantaa niitä aikuisuuteen asti mukanaan, pysähtymättä ja tunnistamatta niitä. Eikä silloin ole ihme, jos on paha olla, itsellä ja läheisillä.

VARPAISILLAAN OLON tarve alkaa vähentyä, kun löytyy keinoja tunnistaa ja käsitellä tunteita. Kielteisiä tunteita ei kannata painaa piiloon eikä myöskään räiskiä ympärille miten sattuu. Ne kannattaa kohdata ja kantaa vastuu omista tunteistaan. Jos se tuntuu liian vaikealta yksin, voi olla viisautta etsiä ammatillista apua. Avun pyytäminen ei ole heikkouden merkki, vaan todellisen vahvuuden. Kuinka vahva sinä haluat olla?

pääkirjoitus

22.2.2023

Kirsi Taskinen

viestintäpäälikkö

Joensuun ev.lut. seurakuntayhtymä

kirsi.taskinen@evl.fi

Kenelle kellot soivat

Kokonainen vuosi on kulunut siitä, kun heräsimme uutiseen Venäjän hyökkäyksestä Ukrainaan. Rauhan kellot soivat silloin kirkkoissa ympäri maata. Suomen evankelis-luterilaisten piispojen aloitteesta kellot tulevat soimaan jälleen sodan syttymisen vuosipäivänä 24. helmikuuta. Kellojen soitto on symbolinen ele, jolla osoitamme tukea Ukrainalle.

RAUHAN kellot soivat meille kaikille, jotta pysähtyisimme ja muistaisimme. Kellojen äänessä voi kuulla kaikki ne tunteet, joita ihmiset sodan jaloissa ovat joutuneet kokemaan – pelon, surun ja menetetyin toivon. Kellojen äänessä voi kuulla myös jämäkän ja voimakkaan soinnin, joka nostaa rohkeuden pintaan ja taistelee väsymättä vääryyttä vastaan.

KELLOT soivat meille kaikille, jotta huomaisimme, että emme ole yksin. Viime vuosi on osoittanut, miten äärimmäisen tärkeää on yhteen hiileen puhaltaminen. Kun toimimme yhdessä, voimme saada aikaan jotain paljon suurempaa kuin yksin. Kellojen ääni on myös tuttu ja turvallinen, se tuo meille lohtua ja valaa luottamusta tulevaisuuteen.

KUULEMME kellojen soiton, jotta auttaisimme.

” Kellojen soitto on symbolinen ele, jolla osoitamme tukea Ukrainalle.

Avustustahtomme on ollut hyökkäyksen alusta saakka korkealla, ja moni on tehnyt vapaaehtoisena töitä ukrainalaisten hyväksi sekä maailmalla että meillä Suomessa. Ilman apua Ukrainassa ei pärjätä jatkossakaan. Yksi avustusjärjestöistä on Kirkon Ulkomaanapu, jonka työ ukrainalaisten hyväksi alkoi vuosi sitten hätäapuna.

SITTEMMIN Ukrainaan on perustettu oma maatoimisto, jonka tuella lapset ovat päässeet kouluun ja kerhoihin. Kirkon Ulkomaanapu yhteistyökumppaneineen tavoittaa EU:n rahoittamalla jättiprojektillaan vuoden 2023 aikana yhteensä 45 000 lasta. Osana projektia kunnostetaan sodan särkemä kouluja, annetaan psykososiaalista tukea ja koulutetaan opettajia. Kirkon Ulkomaanapu tekee arvokasta tulevaisuuteen suuntautuvaa työtä.

lukunurkka

40

PAASTONAIIKA. Tuhkakeskiviikkona 22.2. alkaa Suomen evankelis-luterilaisessa kirkossa 40 päivää kestävä paastonaika, joka päättyy pääsiäiseen. Sunnuntaipäiviä ei lasketa paastopäiviksi. Kristillinen paasto on pidättäytymistä joistakin ruuista, etuoi-
keuksista tai nautinnoista. Se voi myös olla pyrkimystä yksinkertaiseen elämäntyyliin. Paastossa raivataan tilaa rukoukselle, Jumalan sanan lukemiselle, messussa käymiselle, hiljentymiselle, uskolle ja rakkaudelle.

LÄHDE: EVL.FI

Anne Sormunen ei uskaltaisi tai kehtaisi pyytää apua vieraalta ihmiseltä, mutta mobiilisovelluksen kautta hän voi pyytää sitä turvallisesti. – On ihanaa, että on hyväsydämisisiä ihmisiä, jotka haluavat auttaa. Se helpottaa avun tarvitsijoita, ja luulisi, että auttajillekin tulee hyvä mieli, Anne toteaa.

TEA IKONEN

1 AVUNTARVE. Asun itsekseni vuokrayksiossa Joensuun keskustassa. Tarvitsen apua monissa asioissa, ja luonani käy henkilökohtainen avustaja 2–3 päivänä viikossa. Hän auttaa minua muun muassa kotitöissä, asioiden hoitamisessa ja uimahallissa käymisessä.

2 COMMU. Jokunen vuosi sitten huomasin netissä mainoksen Commu-sovelluksesta. Se on maksuton mobiilisovellus, jonka kautta voi pyytää ja saada naapuriapua lähialueella. Minua kiinnostaa kaikki uusi ja erikoinen, ja tartuin siihen heti. Olin jo vuosia toivonut, että jotakin sen kaltaista tulisi. Yksinään asuva ihminen, jolla ei ole ketään, keneltä pyytää apua, saa apua sovelluksen kautta. En uskaltaisi tai kehtaisi pyytää vieraalta ihmiseltä apua, mutta sovelluksen kautta sitä voi pyytää turvallisesti.

3 ILO. Olen saanut paljon apua muilta. Esimerkiksi yksi nuori mies kävi korjaamassa kiikkutuolini. Yksi rouva kävi auttamassa minua kerran siivouksessa, kun minulla ei ollut sillä hetkellä avustajaa. On ihanaa, että on hyväsydämisisiä ihmisiä, jotka haluavat auttaa. Se helpottaa avun tarvitsijoita, ja luulisi, että auttajillekin tulee hyvä mieli.

4 AVUNANTO. Pyrin mahdollisuuksien mukaan antamaan pienimuotoista apua muillekin. Olin esimerkiksi hiljattain messussa, jossa autoin erään mummon istuimesta ylös, kun lähdettiin ehdoolliselle. Kerran eräs brasilialainen halusi Commussa keskusteluapua suomalaiselta, ja vastasin siihen. Voisin kertoa mielelläni ulkomaalaisille Suomesta, mutta en osaa vieraita kieliä. Jos toinen osaisi edes vähän suomea, voisi käyttää apuna Google-kääntäjää. Se on kyllä hyvä apu.

5 NAAPURIAPU. Koen, että täällä kaupungissa ei ole kovin luontevaa antaa ja saada naapuriapua, vaikka ihmiset auttavat nykyään toisiaan enemmän kuin aikaisemmin. Sitä pitää vähän etsiä. Paljon on esimerkiksi sellaisia, jotka tarvitsivat kyytiä. Jos joku on menossa johonkin tilaisuuteen, olisi hienoa, että hän voisi ilmoittaa, jos kyytiin sopisi muitakin.

Mobiilisovellus auttaa Annea saamaan apua

ANNE SORMUNEN. Itsekseen vuokrayksiossa asuva Anne Sormunen tarvitsee apua monissa asioissa. Hän kokee, että kaupungissa avun pyytäminen ja antaminen ei ole kovin luontevaa, mutta tilannetta on helpottanut netistä löytynyt naapuriapusovellus.

Tea Ikonen

Suomen työnohjaajat ry on myöntänyt Vuoden työnohjaustunnustuksen 2023 Suomen evankelis-luterilaiselle kirkolle sen työnohjauksen hyväksi tekemästä työstä.

EVL.FI, 31.1.2023

Lisää ajankohtaisia uutisia

- > www.joensuunseurakunnat.fi
- > www.kontiolahdenseurakunta.fi
- > www.evl.fi

DIAKONIA-AMMATTIKORKEAKOULU

Diakonia-ammattikorkeakoulun sairaanhoitaja-diakonissakoulutus alkaa Joensuussa syksyllä 2023. Koulutus on verkkopainotteinen, ja lähipäivät toteutetaan Joensuun seurakuntien ja alueen oppilaitosten tiloissa. Uuteen koulutukseen haetaan kevään yhteishaussa 15.–30.3.2023.

Diakoniatyöntekijän jokainen päivä on erilainen

AVUNANTO. Seurakunnan diakoniatyöntekijät kulkevat ihmisten rinnalla elämän vaikeissa tilanteissa. Diakonissa Minna Turunen Liperin seurakunnasta saa iloa työn monipuolisuudesta ja ihmisten auttamisesta.

DIAKONIATYÖNTEKIJÄT auttavat usein ihmisiä, jotka eivät saa mistään muualta apua. Työssä kuljetaan toisen ihmisen rinnalla, joskus hyvinkin konkreettisesti. Diakonissa **Minna Turunen** tapaa ihmisiä usein kävelylenkin merkeissä. Se on jäänyt tavaksi korona-ajan jäljiltä.

– Luonto tekee hyvää meille kaikille. Puut humisevat. On lampia ja järviä, joiden äärelle voi pysähtyä. Se on tosi hoitavaa, Turunen pohtii.

Joskus keskustelukin on helpompaa kävelyllä kuin toimistossa, ja liikunta saattaa rauhoittaa mieltä.

– Ihmiset ovat aika ahdistuneita tällä hetkellä koronan, sodan ja taloudel-

lisen kriisin vuoksi. Monilla on useita ongelmia samanaikaisesti, kuten vaikka taloushuolia, parisuhdekriisejä ja ehkä päihdeongelma tai terveysongelmia, Turunen kuvaa.

TURUNEN TYÖSKENTELEE Liperin seurakunnassa erityisesti mielenterveys-, päihde- ja kriisityössä. Hän jakaa ruokakasseja, vetää päihde- ja mielenterveysryhmiä sekä tarjoaa keskusteluapua. Välillä ihmiset pyytävät häntä mukaan asioimaan viranomaisten kanssa.

– Ihmisillä on epäonnistumisen kokemuksia virallisesta asioimisesta, ja siihen halutaan tukihenkilö mukaan. Joskus so-

siaalisten tilanteiden pelko voi olla niin suuri, että ihminen ei koe selviytyvänsä yksin, Turunen kertoo.

Moni apua hakeva on myös yksinäinen. Ystäviä, sukulaisia tai tuttavikaan ei välttämättä ole enää elämässä. Tai jos läheisiä on, heitä ei haluta kuormittaa kaikilla omilla asioilla.

– Olemme ulkopuolinen taho ja meillä on vaitiolovelvollisuus. Ihmiset voivat luottaa siihen, että jutut eivät lähde leviämään kylille.

OPISKELTUAAN ENSIN sairaanhoitajaksi Turunen jatkoi opintoja diakonissaksi. Ensimmäiset työvuotensa hän teki sai-

Avainasemassa nuorten konfliktien ratkaisuisissa ja kiusaamiseen puuttuvassa työssä ovat yhteistyössä yli rajojen toimivat aikuiset. #Yhteisvastuukeräys2023

ASEMAN LAPSET RY, 6.2.2023

raanhoitajan töitä.

– Ajattelin, ettei minusta ole seurakuntatyöhön. Minulla oli ennakkoaajatuksia, millainen seurakunnan työntekijän pitäisi olla. Ajattelin, että oma uskoni ei ole riittävä, Turunen muis-telee.

Ensimmäinen työrupeama seurakunnassa sai kuitenkin Turusen mielen muuttumaan. Hän huomasi, että jokainen työntekijä on oma persoonansa ja joukkoon mahtuu erilaisia ihmisiä.

– Työntekijäkin saa olla heikko, ja voin edelleen etsiä ja löytää. Oma hengellisyuteni on vahvistunut työn myötä. Saan luottaa, että riitän sellaisena kuin olen ja että hengellisyydessä ei tulla koskaan valmiiksi. Se on matka.

SEURAKUNNAN diakoniatyö on monipuolista ja vaihtelevaa työtä. Tämä monipuolisuus ja työn merkityksellisyys sai Turusen aikanaan hakeutumaan alalle, eikä oma käsitys työstä ole muuttunut.

Vastaanottotyön ja kotikäyntien lisäksi päiviin mahtuu ryhmien tapaamisten suunnittelua ja yhteistyöpalavereita kunnan tai hyvinvointialueen ammattilaisten kanssa. Verkostosta löytyy voima ja tuki.

– Yksin tekeminen ei kanna hedelmää. Työn rikkaus on se, että on monenlaisia työkavereita eri verkostoissa, Turunen pohtii.

Kriisitilanteisiin täytyy pystyä reagoimaan välittömästi yhdessä sosiaalityöntekijöiden ja mielenterveyspalvelujen kanssa.

Saan auttaa ja olla osa ihmisten selviytymistarinaa.

MINNA TURUSTA kannattelee raamatunkohta, jonka hän sai diakonissaksi vihkimisen yhteydessä. Siinä kehoitetaan kantamaan toisten taakkoja.

– Minulle tuo merkityksellisuuden tunteen, kun saan auttaa ja olla osa ihmisten selviytymistarinaa, Turunen sanoo.

Joskus kyse on siitä, että antaa toiselle ruokakassin. Joskus tärkeintä on keskustelu ja se, että ihminen saa purkaa mieltään. Keskustelun vaikutuksen huomaa, kun toisen ihmisen fyysinen olemus rentoutuu.

Merkityksellisuuden tunteet ja kokemus työn tärkeydestä luovat vahvan työn imun ja innostuksen. Sen kääntöpuolena on rajaamisen tärkeys.

– Kukaan ei voi tehdä töitä 24/7, vaikka miten tykkäisi työstään. Myös omasta itsestä täytyy pitää huolta. Ei voi auttaa muita, jos ei itse voi hyvin.

Hanna Moilanen

Sairaanhoitaja–diakonissoja aletaan kouluttaa Joensuussa

SEURAKUNTIEN diakoniatyöhön kaivataan lisää tekijöitä. Itä-Suomessa on havahduttu viime vuosina siihen, että eläkkeelle jäävien työntekijöiden tilalle on välillä haastavaa löytää uusia ammattilaisia.

Diakonia-ammattikorkeakoulun uusi koulutus- ja kehittämisyksikkö DiakHub Itä-Suomi pyrkii vastaamaan Itä-Suomen tilanteeseen. Sairaanhoitaja–diakonissakoulutus alkaa Joensuussa syksyllä 2023. Uuteen koulutukseen haetaan kevään yhteishaussa 15.–30.3.2023.

Koulutus antaa kaksi pätevyyttä eli sen suorittamaan voi työskennellä sairaanhoitajan tehtävissä ja kirkon diakoniatyössä.

DIAKHUB ITÄ-SUOMEN koulutukset ovat verkkopainotteisia monimuotokoulutuksia. Teoriaopinnot on mahdollista tehdä etänä

verkon välityksellä. Käytäntö opitaan laadukkaasti lähiopetuksessa.

– Joensuussa lähiopetusta järjestetään alueen oppilaitosten ja Joensuun seurakuntien tiloissa. Esimerkiksi Vaivion kurssikeskus tarjoaa hyvät olosuhteet ryhmäytymiseen ja opintojen yhteiseen aloitukseen, kirkon alan lehtori **Päivi Thitz** sanoo.

Verkko-opintojen rinnalle tuodaan alueelliset pienryhmät, joissa opiskelijat, opettajat ja alan työntekijät kohtaavat.

Myös työnantajilla on mahdollisuus rakentaa hyviä suhteita tulevien ammattilaisten suuntaan esimerkiksi seurakuntaharjoittelujen aikana. Työyhteisöjen kehittämistarpeisiin voidaan vastata oppimistehtävillä, opinnäytetöillä ja kehittämishankkeilla.

Hanna Moilanen

some

Joensuun seurakunnat somessa

- Facebook: @luterilainenkirkkojoensuussa
- Twitter: @Joensuunevl
- Instagram: @toivontahden
- YouTube: Toivon tähden – Luterilainen kirkko Joensuussa

lyhyesti

Ekopaasto haastaa muutokseen

EKOPAASTOA vietetään tänä vuonna 22.2.–8.4. Suomen evankelis-luterilaisen kirkon valtakunnallisessa kampanjassa innostetaan suomalaisia liittymään pääsiäispaastoon sekä rohkaistaan kohtuuteen ja luontosuhteen vahvistamiseen. Voimme jokainen olla mukana hillitsemässä ilmastonmuutosta ja lievittämässä ilmastoahdistusta.

Vuoden 2023 Ekopaastossa viikataan tapoja, miten voi säästää energiaa. Ekopaasto on mukana valtionhallinnon yhteisessä Astetta alemmas –kampanjassa. Vinkkien lisäksi Ekopaastossa jaetaan toivoa nostattavia tarinoita ja toivon sitaatteja. Seitsemän viikon muutoshaste

julkaistaan kampanjan alettua ja se löytyy somesta tunnisteella #ekopaasto sekä verkkosivuilta ekopaasto.fi.

Suomen ev.lut. kirkon yhteistyökumppaneita tämän vuoden Ekopaastossa ovat muun muassa Suomen ympäristökeskus Syke ja Martat. Mukana kampanjassa ovat arkkipiispa **Tapio Luoma**, Marttojen pääsihteeri **Marianne Heikkilä**, Syken pääjohtaja **Leif Schulman** sekä somevaikuttaja **Karoliina Pentikäinen**.

Kirkon perheneuvonnalla pitkä historia

KIRKON maksuttomassa perheneuvonnassa ympäri Suomea kävi vuonna 2022 yli 17000 asiakasta. Aiempien vuosien tavoin yleisimpänä tulossyynä olivat vuorovaikutusongelmat. Palvelua käyttivät eniten 30–39-vuotiaat, joiden osuus kasvoi edellisvuodesta.

Kirkon perheasiain neuvottelukeskuksia on kaikkiaan 37, ja niissä työskentelee lähes 180 koulutettua työntekijää. Yli puolella keskuksista on sopimus hyvinvointialueen kanssa perheasioiden sovittelusta ja/tai perheneuvonnasta.

Joensuun ev.lut. seurakuntayhtymän perheasiain neuvottelukesk-

kuksen asiakkaiksi voivat hakeutua kaikki Pohjois-Karjalan maakunnan alueella asuvat.

Kirkon perheneuvonta on toiminut Suomessa jo vuodesta 1944 alkaen. Palvelu syntyi sodan jälkeiseen aikaan, jossa miehet olivat palanneet kotiin rintamalta, eikä mikään ollut ennallaan. Puolisoiden välillä oli ristiriitoja, ja avioerojen määrä nousi sotaa edeltäneestä ajasta kolminkertaiseksi. Kirkon perheneuvonta on vaikuttanut myös yhteiskunnalliseen sosiaalityöhön sekä perheterapian kehittämiseen Suomessa.

LÄHDE: EVL.FI

Kerro mielipiteesi Kirkkotie-lehdestä

VIELÄ EHDIT vastata Kirkkotien lukijatutkimukseen. Kysely on au-ki 24.2.2023 saakka osoitteessa: **vastaa.innolink.fi/asiakkaat/kirkkotie** (QR-koodi ohessa). Kerro mielipiteesi muun muassa lehden sisällöstä, ulko-

asusta ja aihepiireistä. Voit myös jättää meille oman juttuvinkiksi. Palautteesi ja odotuksesi ovat meille tärkeää tietoa, vaikka olisit satunnainen lehden selailija. Kiitos antamastasi ajasta!

Joensuussa muun muassa Karelia-ammattikorkeakoulussa on oma kampuspappi, jonka juttusille voivat tulla sekä opiskelijat että henkilökunta. Seurakuntien ja oppilaitosten yhteistyötä on tehty jo 40 vuoden ajan.

Kuuntelevina korvina kampuksella

OPPILAITOKSET.

Kampuspappi on läsnä ihmisten arjessa, työssä ja opiskelussa. Oppilaitosyhteistyötä on Joensuussa tehty jo 40 vuotta.

OPPILAITOSPAPPI on toivon tuoja ja vahvistaja. Elämä voittaa ja asioilla on tapana järjestystä, **Markku Fräntilä** kuvailee. Hän on toiminut oppilaitospappina yli 13 vuotta.

Seurakuntayhtymällä on kaksi oppilaitos- eli kampuspappia. Markku Fräntilä palvelee Karelia-ammattikorkeakoulussa, ammattiopisto Riveriassa ja ammattiopisto Luovin Liperin yksikössä. **Tiina Belovin** vastuulla ovat Itä-Suomen yliopiston Joensuun kampus, Riverian Niittylahden koulutusyksikkö ja Joensuun konservatorio.

Yhteistyö rakentuu seurakuntien ja oppilaitosten välisille sopimuksille. Papit ovat kampuksilla kaikkia varten: opiskelijoiden pappi on samalla henkilökunnalle työpaikapappi. Tiina Belov toimii myös työnohjaajana.

Jatkuvat muutokset opiskelutavoissa ja henkilökunnan työnkuvassa näkyvät esimerkiksi työn eettisten perusteiden pohtimisena ja opiskelijoiden elämässä uupumuksena, Belov kuvailee. Hän on yli 30-vuotisella kampuspapin urallaan näh-

nyt erilaisten koulutuspoliittisten päätösten mukanaan tuomia muutoksia.

KAMPUSPAPIT koetaan tärkeinä juttukavereina.

Papille voi tulla juttelemaan asiasta kuin asiasta, **Riina Pääkkönen** tiivistää monen opiskelijan ja työntekijän tuntemukset. Hän toimii koordinaattorina Itä-Suomen yliopiston ylioppilaskunnan SILLAT-hankkeessa, joka lisää hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä yliopistolla.

Pääkkönen kertoo, että myös suorituskaskeisuus ja pärjääminen kuormittavat opiskelijoita. Opiskelijoiden yksinäisyys oli jo ennestään iso haaste, ja korona heitti vettä myllyyn.

Koronavuodet siirsivät kohtaamisia yhä enemmän verkkoon. Ihmisten saaminen takaisin yhteiseen fyysiseen tilaan on ollut haasteellista. Etäyhteisöllisyys on kohtalainen korvike, mutta ei tietenkään korvaa tai ole millään tavalla yhteismitallinen face to face -kohtaamisten kanssa, Markku Fräntilä sanoo.

Usko Jumalaan antaa edelleenkin elämälle merkityksen, ja kohtaamiset arjessa synnyttävät toivoa. Kristittyinä saamme palvella kukin omissa tehtävissämme, Fräntilä jatkaa.

Kampuspapit tarjoavat keskusteluapua vakaumuksesta riippumatta kaikille, jotka tarvitsevat kuuntelijaa ja rinnalla kulkijaa. Henkilökohtaista keskustelua varten on parasta kysyä aikaa sähköpostitse tai soittamalla.

” Papille voi tulla juttelemaan asiasta kuin asiasta.

SILLAT-HANKKEEN KOORDINAATTORI
RIINA PÄÄKKÖNEN

KOHTAAMISEN ja yhteisöllisyyden toimintakulttuuria rakennetaan yhteistyössä oppilaitosten hyvinvointi- ja kriisiryhmien sekä oppilaskuntien ja ainejärjestöjen kanssa. Riina Pääkkönen kertoo, että kampuspappi on ollut arvokas apu muun muassa tutorkoulutuksessa, kun on keskusteltu esimerkiksi tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta sekä päihteiden korostuneesta roolista opiskelijoiden vapaa-ajanvietossa.

Itä-Suomen yliopistossa läntistä teologiaa opiskeleva **Anna Miettinen** pitää paljon Männikköniemen kesäilloista, jotka ovat osa oppilaitosyhteistyön ohjelmaa.

Niissä illoissa on joka kerta joku seurakunnan työntekijä mukana, joka kertoilee elämänpolustaan ja johdatuksesta. Tykkään kuunnella toisten elämäntarinoita ja sitä, miten he ovat mitään valintoja tehneet ja minne elämässään päätyneet.

SANOMAA RAKKAUDESTA, uskosta ja toivosta viestitään monin tavoin. Tiina Belov jakaa ajankohtaisen ilonaiheen:

Olemme yhdessä diakoniatyön ja va-

paaehtoisten kanssa toimittaneet Ukrainan sotatilanteesta tuleville nuorille yliopisto-opiskelijoille avustuskasseja, joissa on uudessa maassa ja uudessa kämpässä ensi päiville tarvittavat saniteetti-, keittiöväline- ja ruokatarvikkeet.

Karelia-ammattikorkeakoulussa liiketaitoutta opiskeleva **Markus Talikka** arvostaa sitä, että kampuksella on tarjolla tilaisuus keskustella perimmäisistä kysymyksistä ja kuulla evankeliumi Jeesuksesta.

Yhä pimenevässä maailmassa tämä on tärkeää niin opiskelijoille kuin kaikille muillekin ihmisille.

Hanna Pekkanen

Oppilaitosyhteistyö 40 vuotta

- Juhla Joensuun seurakuntakeskuksessa ke 1.3. klo 17.30 alkaen.
- Ohjelmassa mm. kahvit, tervehdysten vastaanotto ja Kirkkohallituksen asiantuntija Stiven Naatuksen juhlapuhe.
- Ilta päättyy viikkomessuun, jossa saarnaapi Jari Jolkkonen. Messu alkaa klo 19.30.
- Mahdolliset muistamiset Moottoripaja-toiminnan tukemiseen, tilille FI08 4786 0010 2275 79 viestillä ”Oppilaitosyhteistyö 40 v.”
- Ilmoittaudu juhlaan ma 27.2. mennessä: tiina.belov@evl.fi tai markku.frantila@evl.fi

”En paremmaks voi tulla, en pyhäks ollenkaan”

VAELLUSVIRSI

JOS TUIJOTTAISIMME vain sosiaalisen median päivityksiä, voisi kuvitella, että elämme täydellisessä maailmassa. Terveellinen ruoka on aina kauniisti lautasella, koti aina viimeisen päälle sisustettuna ja siivottuna ja perheiden kokoontumiset yhtä juhlaa.

AIKA HARVOIN kukaan kertoo sosiaalisessa mediassa tavallisesta arjesta, joka on toisinaan ehkä vähän tylsääkin, jopa yksitoikkoista. Varsinkaan siellä ei kerrota ylilyönneistä. Kuinka kahvikuppi lentää suuttumisen takia lattialle ja kahvit seinille tai kuinka tuli huudettua puolisolle ja kiukuteltua lapsille. Veikkaisin kuitenkin, että aika monessa kodissa ylilyönnit voivat olla tavallisempia kuin jatkuva kiiltokuvaelämä. Sukujuhlatkaan eivät aina oikeasti ole yhtä juhlaa. Ne voivat olla myös yhtä tuskaa.

TASAINEN JA TYLSÄ arki voikin lopulta olla parasta ja turvallisinta. Ja ehdottomasti riittävä! Sellaisen saavuttamiseksi on välillä pakko pysähtyä miettimään omia arvojaan, tekemisiään ja valintojaan. Riittääkö se tosiaankin vai haikailenko täydellisyyttä?

MINULLA ON sellainen koira, joka tulee heti työntämään kuononsa kainalooni, jos käyttäydyn poikkeavalla tavalla. Koirani reagoi kaikkiin tunnekuohuihini

ja saa minut tasaantumaan. Koira laittaa minut välittömästi ymmärtämään omat heikkouteni ja vajavuuteni. Epätäydellisyyteni. Koirien omistajana on ollut pakko myös luopua aina siistin kodin ajatuksesta. Raparoiskeet ja hiekka ovat eteiseni seinillä ja lattioilla arkipäivää.

OLEMME LASKEUTUMASSA paaston aikaan. Hiljennymme silloin miettimään ja katumaan oman elämämme puutteita ja ylilyönnejä. Raparoiskeet ovat väistämättä yltäneet myös omaan sydämeen. Tuhkakeskiviikon messussa otsaani piirretään tuhkari katumuksen merkiksi. Risti muistuttaa minua siitä, että minut on kasteessa otettu Jeesuksen yhteyteen, että syntisenä kelpaisin Jumalalle.

*”Näin syntisenä, Herra,
mun täytyy vaeltaa
sun kanssa tiellä taivaan,
perille kulkea.
En paremmaks voi tulla,
en pyhäks ollenkaan.
Ja kuitenkin, oi Herra,
sun käsiis jäädä saan.”*
– Vaellusvirsi

Taru Keinänen

diakoni

Vaara-Karjalan seurakunta

kirkkovuosi

1. paastonajan sunnuntai, 26.2.2023
Jeesus, kiusausten voittaja
Ensimmäisen paastonajan sunnuntain keskeinen aihe on kertomus Jeesuksen kiusaamisesta autiomaassa. Häntä houkuteltiin pettämään kutsumuksensa, mutta hän voitti kiusaukset.
Liturginen väri: violetti tai sininen
Päivän tekstit: Ps. 91:1–4, 11–12, 1. Moos. 4:3–10 tai 1. Moos. 3:1–7 (8–19), Jaak. 1:12–15, Matt. 16:21–23

2. paastonajan sunnuntai, 5.3.2023
Rukous ja usko
Jeesus taisteli pimeyden valtoja vastaan myös parantamalla sairaita ja antamalla synnit anteeksi. Tähän toimintaan liittyivät rukous ja usko.
Liturginen väri: violetti tai sininen
Päivän tekstit: Ps. 25:1–10, 2. Kun. 20:1–7, 1. Kor. 10:12–13, Mark. 9:17–29

3. paastonajan sunnuntai, 12.3.2023
Jeesus, Pahan vallan voittaja
Kertomukset pahojen henkien ulosajamisesta liittyvät erityisesti kolmanteen paastonajan sunnuntaihin. Pääsiäistä edeltävä aika oli vanhalla ajalla kasteelle valmistautumisen aikaa.
Liturginen väri: violetti tai sininen
Päivän tekstit: Ps. 25:11–20, Jer. 26:12–16, Ilm. 3:14–19, Joh. 12:37–43

4. paastonajan sunnuntai, 19.3.2023
Elämän leipä
Tätä pyhää on sanottu puolipaastosunnuntaiksi, sillä se sijaitsee keskellä paastonaikaa. Toinen nimitys on leipäsunnuntai, koska päivän tekstit puhuvat viidentuhannen ruokkimisesta ja ihmisten tarvitsemasta hengellisestä ravinnosta.
Liturginen väri: violetti tai sininen
Päivän tekstit: Ps. 84:6–10, 13, Aam. 8:11–12 tai 2. Moos. 16:11–19, 31, 35, 1. Piet. 2:1–3, Joh. 6:24–35

kastetut

Joensuu

Julius Pekka Olavi Kariola
Aaro Edvin Miettinen
Samuel Elis Palander
Rasmus Jooa Juhani Tyni

Pielisensuu

Leevi Kaspian Ikonen
Sohvi Inkeri Juhontytär Kampuri
Venla Emilia Kiiskinen–Mustonen
Luukas Jaakko Tapani Komu
Lydia Inkeri Kuorikoski
Niilas Oiva Eevert Nilsén
Siina Alexia Parviainen
Ninni Maria Pirinen
Sofia Katariina Suhonen
Hilja Kanerva Säynevirta
Eemil Onni Kasperi Väisänen

Rantakylä

Melina Aurora Honkanen
Alex Severi Tolvanen

Pyhäselkä

Noel Eeli Elias Eskelinen
Miila Lilla Ilona Koskinen
Aada Anna Sofia Manninen
Kaarina Wilhelmiina Pekki
Enni Inari Puittinen
Amelia Eden Sofie Silvennoinen–Ujala

Eno

Elias Timo Tapani Airaksinen
Hilja Helena Kärnä
Oliver Markus Raimo Majoinen

Kontiolahti

Vilho Leevi Kalevi Eskelinen
Rasmus Onni Juhani Heikkinen
Ilmari Vilho Juhani Kauppila
Livia Elma Elina Nevalainen
Alissa Ida Emilia Piironen
Jose Aarre Juhani Savolainen

kuulutetut

Pielisensuu

Pasi Juhani Jaatinen ja
Sirpa Maria Martikainen

Valtteri Kalevi Luukkonen ja
Anni Eeva Inkeri Ollikainen (Liperin srk)

hautaan siunatut

Joensuu

Aili Koivunen 99 v
Ahti Fredrik Torvela 97 v
Kaija Sirkka Maria Könönen 94 v
Toivo Armas Noponen 94 v
Raija Helinä Paananen 93 v
Sirkka Liisa Sormunen 90 v
Kirsti Kyllikki Ahde 89 v
Valtteri Makkonen 89 v
Impi Aune Palviainen 89 v
Erkki Mikael Vienola 88 v
Erkki Olavi Koljonen 87 v
Kauko Olavi Hiltunen 86 v
Pirkko Maija–Liisa Kontkanen 85 v
Heikki Kalevi Tukiainen 83 v
Kaarina Koistinen 81 v
Pirjo Leena Hyvärinen 78 v
Raimo Juhani Parkkinen 74 v
Raimo Jorma Kalevi Saarelainen 74 v
Tauno Sakari Laakkonen 73 v
Olavi Armas Karvinen 65 v
Raija Kristiina Mäkinen 61 v
Miika Pekka Vatanen 32 v (Keravan srk)

Pielisensuu

Rauha Aino Maria Riitakangas 91 v
Hilkka Marjatta Tikka 89 v
Matti Antero Kettunen 81 v
Jorma Onni Olavi Mustonen 80 v
Unto Eelis Gröhn 73 v
Kalle Ilmari Hirvonen 69 v

Rantakylä

Vilho Olavi Ilvonen 95 v
Inga Ilma Ilona Vaalimaa 95 v
Raii Marketta Ryhänen 92 v
Raimo Olavi Nurmi 90 v
Mauno Altti Osvald Koljonen 89 v
Maija Liisa Pantsar 86 v
Sisko Liisa Koponen 85 v
Irja Pirkko Kyllikki Pöllänen 82 v

Asko Ilmari Turunen 79 v
Maire Mirjam Kärnä 76 v
Antti Juhani Kukkonen 72 v
Tarja Maritta Antikainen 67 v

Pyhäselkä

Mirja Sisko Loikkanen 85 v
Arsi Toivo Antero Sistonen 57 v

Eno

Unto Armas Sorjonen 96 v
Teemu Aulis Hassinen 86 v
Maire Ilona Riikonen 85 v
Saara Maija Pölönen 77 v
Alpo Ensio Ryhänen 74 v
Raii Sinikka Laakkonen 70 v

Vaara-Karjala

Sirkka Linnea Tirri 97 v
Tauno Saarinen 93 v
Hilja Kyllikki Laakkonen 92 v
Leena Hirvonen 88 v
Sirkka–Liisa Salmela 86 v
Anna–Leena Kiiskinen 85 v
Liisa Anneli Harinen 76 v
Eila Helena Siljander 70 v
Kitty Heidi Unelma Mononen 65 v

Kontiolahti

Erkki Kailaheimo 98 v
Sirkka Inkeri Mustonen 93 v
Mauri Kalevi Jaatinen 89 v
Eeva Kaisa Myyry 88 v
Aune Marja Kuusela 85 v
Kauko Aallosvirta 83 v (Juuan srk)
Pirjo Kaarina Väkevä 82 v
Marja–Liisa Puhakka 77 v
Hannu Tapio Piironen 74 v
Pirkko Annikki Väänänen 74 v
Kirsi–Marja Annikki Montonen 44 v

SANOISSA SOIVAT USKO, TOIVO JA RAKKAUS

SANOITTAJA. Nauru helähtää usein, kun kirjailija Anna-Mari Kaskinen kertoo työstään. Runoissa, lauluissa, virsissä, musiikaleissa, näytelmissä ja muissa teksteissään hän on toivon välittäjä. Laaja ja monipuolinen tuotanto saa nyt julkista tunnustusta.

arraskuussa **Anna-Mari Kaskiselle** ojennettiin Luterilaisen Kulttuurin Säätiön tunnustuspalkinto. Joulun alla uutisoi-
tiin vuoden 2022 Kirkon kulttuuripalkinnosta, joka myön-
nettiin Kaskiselle hänen elämäntyöstään.

Kirjailija kiittää iloisena onnit-
teluista.

– On hienoa, jos oma työ on tuonut iloa ihmisille. Elämäntyö tosin kuulostaa kovin juhlalliselta. Sitähän tekee aina yhden työn kerrallaan, Anna-Mari Kaskinen hymyilee.

– Eikä elämäntyötä tehdä yksin. Omaan työhöni liittyy paljon ihmisiä, jotka on johdatettu elämäni, joilta olen oppinut ja joista olen kiitollinen. Monia teitä on avautunut yllättäen, ja niitä on lähdetty kulkemaan.

Kaskinen on vaikuttanut kirkon toimintamuotoihin ja jumalanpalvelusten kehittämiseen myös monissa työryhmissä ja projekteissa. Kirjoittaminen on kuitenkin luontevin ilmaisukeino.

– Jo alaluokkien ainekirjoitustunneilla tein mielikuvitusaiheista niin pitkiä aineita, ettei minun tarvinnut

kirjoittaa niitä mustekynällä puhtaaksi. Työn myötä kirjoittamisesta on tullut myös keino selvittää, mitä asioista ajattelen.

” Sanat ovat tuttuja työkalujani.

– Sanat ovat tuttuja työkalujani. Kun olen esimerkiksi tehnyt paljon lauluja, päässäni on ikään kuin riimivarrasto. Voin pohtia, mikä sana eri vaihtoehtoista sopisi ääniasultaan ja tavumäärältään kyseiseen kohtaan. Kirjoittaessa ei tarvitse lähteä aina alusta, ja se helpottaa tekstin syntymistä. Silti jokainen tehtävä on erilainen, ei rutiinityötä.

YKSI KESKEISIÄ henkilöitä kirjailijan tiellä on ollut muusikko ja säveltäjä **Pekka Simojoki**, jonka kanssa Kaskisesta tuli lauluntekijä.

– Opiskeluaikana 1970-luvun lopulla toimimme kansainvälisessä seurakunnassa Helsingissä. Pekka oli lähetystyöntekijöiden lapsena ollut Afrikassa, ja hänellä oli

Kääntäessään tekstiä Anna-Mari Kaskinen pyrkii kunnioittamaan alkuperäistekstin kirjoittajan ideaa. – Mutta väkisinkin voi joutua siirtämään jonkin ajatuksen eri paikkaan kuin alkuperäisessä tekstissä. Mutta kun saa tekstin toimimaan ja sanat soljumaan, siitä tulee iloinen mieli.

paljon sävellyksiä. Minulla taas oli paljon runotekstejä, jotka olivat syntyneet kahden lukiovuoden kokemuksista Kanadassa.

– Ensimmäinen yhteinen laulumme oli *Herra, kädelläsi*. Sen synty oli ihme: huomasimme, että Pekan valmis sävel ja minun runoni sopivatkin yhteen!

Herra, kädelläsi tuli mukaan Simojoen ja Kaskisen *Afrikkalaiseen gospelmessuun*, jonka Suomen Lähetysseura tilasi nuorilta tekijöiltä vuoden 1981 Lähetysjuhille. Laulusta on tullut suosikki, jota lauletaan niin kasteessa kuin hautajaisissa.

– Aloitimme Pekan kanssa hyvään aikaan. Emme osanneet pelätä haasteita, jotka olivat taitojamme isompia, ja tekemällä opimme. Meihin nuoriin tekijöihin luotettiin ja meidän lauluille oli käyttöä. Lähetysseura tilasi monia töitä. Gospelmessun jälkeen tuli *Liekit*-musikaali, tunnuslauluja, musiikkidraamoja.

– Tärkeä oli myös levy-yhtiö Finn Gospel. Sen vetäjä **Jan-Erik Lindqvist** otti ennakoluulottomasti kustannettavaksi töitämme, jo *Afrikkalaisen gospelmessun*, vaikkei ollut kuullut vielä säveltäkään.

– Monet laulumme, joita on eri laulukirjoissa, ovat tulleet ihmisille tutuiksi juuri äänitteiltä.

Yhteistyö Pekka Simojoen kanssa jatkuu, ja uusia lau-

luja on syntynyt myös monen muun säveltäjän kuten **Petri Laaksosen**, **Jukka Salmisen** ja **Jaakko Löytyn** kanssa.

TOINEN MERKITTÄVÄ henkilö Anna-Mari Kaskisen työssä on ollut runoilija **Anna-Maija Raittila**.

– Opiskeluaikana olin mukana Kansan Raamattuseuran opiskelijatoiminnassa, ja kerran ajattelin pyytää Raittilaa iltamme vieraaksi. *Afrikkalaisen gospelmessun* levytys oli ilmestynyt, ja kun soitin hänelle, hän tunnisti minut messun tekstien tekijäksi ja pyysi kirjoittamaan lasten ja nuorten virsiä tulevaan virsikirjaan.

– Vein hänelle tekstejäni, joista *Herra, kädelläsi* valittiin jo valmiina mukaan.

– Sain myös tehtäväksi kirjoittaa isänmaan virren nuorille (*Kiitos Jumalamme, kun annoit kauniin maan*) ja laulun lapselle, joka syystä tai toisesta elää ilman isää. Jälkimmäinen, *Taivaan Isä suojan antaa*, ei mennyt heti läpi virsikirjakomiteassa, mutta kirkolliskokouksessa se otettiin mukaan.

– Tämäkin laulu muuten syntyi valmiista tekstistäni ja Pekka Simojoen valmiista sävelmästä, Kaskinen hymyilee.

Virsikirjaan päätyi lopulta seitsemän Kaskisen kirjoittamaa virttä. Viisi niistä on Simojoen sävellyksiä.

Anna-Maija Raittila antoi nuorelle kirjoittajalle kaksi

” Anna-Maija Raittila opetti minulle virrentekijän asenteen.

tärkeää ohjetta.

– Hän opetti minulle virrentekijän asenteen: tekijän taitojen pitää jäädä tekstissä taka-alalle, tehtävä on suurempi kuin mitä itse olet.

– Hän myös kehotti käyttämään kirjakieltä, mikä oli virsikirjakomiteankin linjaus. Olin lukenut suomalaisia klassikkorunoilijoita ja käytin sanalyhenteitä, mutta sen jälkeen olen neuvoa noudattanut. Vaikka välillä olisi helpompi lyhentää sanoja, selkeä kieli selkeyttää ja myös vahvistaa laulun sanomaa. Kirjakieli sopii kaikille, ja tuskin sitä nuoretkaan vierastavat.

Kirjoittajana Raittila on ollut Kaskiselle tärkeä vaikuttaja.

– Hienoissa teksteissään hän viitoittaa suuntia, joihin kulkea, mutta kunnioittaa ihmisen omaa valintaa. Varsinkin hengellinen tie on niin herkkä alue, että sillä on syytä kulkea kunnioittaen.

YHTEISTYÖ JATKUI 2000-luvun vaihteessa Ruotsin kirkon virsikirjan suomentajina. Yli 500 virren monivuotisen käännösuraan tekivät Raittila, Kaskinen, **Niilo Rauhala** ja **Pekka Kivekäs**.

– Olin nuorin, muut silmissäni monumentaalisia hahmoja. Seurasin opiskelijan asenteella, miten he työskentelivät. Mietimme todella tarkkaan, miten sanat ja sävelet toimivat yhteen. Käännöksiä laulettiin aina uudestaan, ja kun jokin ei toiminut, sitä muokattiin. Kenelläkään ei ollut turhaa ylpeyttä, ettei omaa tekstiä voisi muuttaa.

Kokemukset käännöstyöstä olivat hyödyksi, kun 2010-luvulla omaan virsikirjaamme tehtiin lisävihkoa. Siihen tuli paljon kansainvälistä materiaalia, ja omien tekstien lisäksi Anna-Mari Kaskinen suomensi useita virsiä.

– Se oli innostavaa työtä. Virsikirja oli valmistunut 1986, ja kirkossa ja ihmisten hengellisyydessä oli tapahtunut muutoksia. Tarvittiin uudentyyppisiä virsiä.

– Lisävihkoon otettiin mukaan eri kieliä, joilla saman virren voi laulaa. Näitä on esimerkiksi irlantilainen virsi *Tulkoon tie sinua vastaan*. Samoin mukaan tuli rakkaita lauluja, joita on vuosikymmeniä laulettu, kuten *Maan korvessa*.

jatkuu sivulla 10

– Tuntuu, että näitä virsiä käytetään aika paljon, ja siitä olen iloinen.

Kaskisen käännöstyötä on myös suosittu *Kirkko olkoon niin kuin puu*, jonka teksti ja keinuva sävel välittävät eteläamerikkalaista lämpöä.

– Se oli haaste mutta silti mukava kääntää.

– Haasteena oli saada teksti ja sen sisältö sopimaan sävelmään. Tutkin sekä espanjankielistä alkutekstiä että käännöstä englanniksi. Suomen kieli on erilainen ja siinä on pitempiä sanoja kuin muissa, esimerkiksi God, Dios – Jumala. Onneksi tree on puu!

– Kääntäessä pyrin kunnioittamaan alkuperäistekstin kirjoittajan ideaa, mutta väkisinkin voi joutua siirtämään jonkin ajatuksen eri paikkaan kuin alkuperäisessä tekstissä. Mutta kun saa tekstin toimimaan ja sanat soljumaan, siitä tulee iloinen mieli.

Virsien lisäksi Kaskinen on tehnyt virsikirjan liitteeksi runsaasti tekstejä jumalanpalvelusta ja kirkollisia toimituksia varten. Vaikkapa kasteeseen tai vihkimiseen löytyy numeroista 806–851 uusia lauluja tutuilla sävelmillä.

KASKISEN LAULUT istuvat laulajan suuhun ja puhuvat suoraan sydämeen. Onko runon ja laulutekstin kirjoittamisessa eroa?

– Kun kirjoittaa laulua, sanojenkin olisi hyvä olla kuin musiikkia, soida sävelen kanssa luontevasti. Jos musiikissa on pitkä sävel, siihen pitää etsiä pitkä tavu. Virren tekemisessä kiinnitän erityistä huomiota laulettavuuteen ja siihen, miten sisältö avautuu kuulijalle.

– Korona-aikana kirjoitin kirkkovuoden pyhäpäivien messuja varten lauluja, jotka espoolainen kanttori **Anna-Liisa Haunio** sävelsi. Nämä *Voimalaulut* on julkaistu laulukirjana ja valikoima niitä myös levynä. Niitä varten tutkin kunkin pyhän tekstiä Raamatusta. Oma näkökulma on hyvä olla, mutta kunnioittaen sitä, missä yhteydes-

sä laulutekstiä tullaan käyttämään.

– Musikaalien lauluissa on enemmän vapauksia, koska tekstiä mietitään tietyn henkilön kautta. Lastenlauluissa taas voin leikitellä sanoilla ja riimeillä.

”Kun kirjoittaa laulua, sanojenkin olisi hyvä olla kuin musiikkia.

NELJÄN LAPSEN ÄITINÄ Anna-Mari Kaskinen on kokenut, miten lapsille suunnattua ohjelmaa ja messuja lauluineen tarvitaan.

– Vaikka ihanne on, että kaikenikäiset ovat yhdessä, olisi hyvä järjestää myös tilanteita, jossa kaikki on järjestetty lapsia varten, on katsottavaa ja tekemistä.

Tähän tarpeeseen syntyi 1990-luvulla lasten jumalanpalvelus *Mukulamessu*, joka suunniteltiin yhdessä perheiden kanssa ja kuunneltiin lasten toivetta, että messussa saisi myös liikkua. Suurimman osan lauluista sävelsi Petri Laaksonen. Messun laulut ovat tulleet tutuiksi, ja Kaskisen ja Jukka Salmisen laulu *Rukous on silta* löytyy myös virsikirjan lisävihosta.

Lasten ja kristillisen kasvatuksen asialla Anna-Mari Kaskinen on myös Lohjan Vivamossa, Kansan Raamattuseuran kurssikeskuksessa. Uusia näytelmiä Raamatun kertomusten pohjalta syntyy Vivamon Raamattukylän teatteriyhteisölle ja Lastenkylään, jonka Kaskinen perusti toimiessaan pari vuotta keskuksen johtajana.

– Lastenkylässä katsotaan näytelmä, kuljetaan luontopolulla, käydään mummolassa ja nikkaroidaan vaarin

verstaalla. Siellä on myös kaunis pieni Pyhän Lapsen kirkko. Tervetuloa käymään!

Tämän hetken maailmantilanne on raskas niin lapsille kuin aikuisille, mutta Anna-Mari Kaskinen muistuttaa toivosta.

– Sota on avoin haava. Vaikka kirjoittaisi hyvin vaikeista ja kipeistä asioista, mukana pitää olla toivo, johon tarttua. Ei elämästä pidä tehdä kauniimpaa kuin se on, mutta hyvyyden voima, joka kohtaa todellisuutemme, on aina olemassa, hän sanoo virteen 600 viitaten.

– Toivottomuuteen ei pidä vaipua myöskään, jos kristillisen sanoman näkyvyys kouluissa vähenee. Kirkoilla on vapaus toimia ja kertoa viestiään. Meillä on hienoja kirkkoja – tehdään niihin niin laadukasta toimintaa, että ihmiset jonottavat osallistumaan.

Outi Viitasalo

Anna-Mari Kaskinen

- Kirjailija, runoilija, sanoittaja, käsikirjoittaja
- Julkaissut kymmeniä runokirjoja, rukouskirjoja, lastenkirjoja ja muita kokoelmia
- Lauluja useissa laulukirjoissa
- Messuja, musikaaleja ja musiikkidraamoja, näytelmiä
- Lastenmaa-lehden päätoimittaja
- Neljä kautta kirkolliskokousedustajana
- Asunut perheineen yhteensä kuusi vuotta Australiassa
- Opiskeluaikana asui Aaro Hellaakosken lesken Lempi Hellaakosken luona

Rauhankellot soivat tukea Ukrainalle

SUOMEN evankelis-luterilaisen kirkon piispat ovat kutsuneet seurakunnat ympäri Suomen osoittamaan tukeaan Ukrainalle sodan syttymisen vuosipäivänä. Kirkonkellot soivat myös kaikissa Joensuun seurakuntien kirkkoissa sekä Kontiolahdella perjantaina 24.2.2023 klo 12.

Piispat kirjoittavat viestissään: Venäjän laiton hyökkäys Ukrainassa jatkuu. Kärsimyksen ja uhrattujen ihmishenkien määrä on kestämätön. Ukrainalaiset tarvitsevat kaiken saatavilla olevan avun ja tuen. Sodan vaikutukset

ulottuvat laajalle ja synnyttävät huolta myös täällä Suomessa. Tarvitsemme yhteenkuuluvuutta ja keskinäistä huolenpitoa.

Olemme kutsuneet seurakuntia soittamaan kirkkoissa rauhankelloja sodan syttymisen vuosipäivänä 24.2.2023 kello 12. Seurakunnissa rukoillaan Ukrainan ja ukrainalaisten puolesta vuosipäivää seuraavana sunnuntaina ja edelleen tulevissa jumalanpalveluksissa sekä järjestetään rukoushetkiä ukrainalaisten tueksi.

Olemme myös rohkaisseet

seurakuntia järjestämään tukitapahtumia yhdessä muiden tahojen kanssa ja rakentamaan yhteyttä ukrainalaispakolaisiin Suomessa. Kannustamme kaikkia muistamaan Ukrainaa rukouksissa, lahjoittamaan alueella toimiville avustusjärjestöille ja osoittamaan tukea Suomessa oleville ukrainalaisille.

Rukousaineistot tarjoavat sanoja, joilla rukoilla rauhan puolesta (evl.fi). ”Herra, sinä valmistat meille rauhan.” (Jes. 26:12).

Joensuun kirkko on auki 24.2. klo 18–19, jolloin voi tulla sytyttämään kynttilän ja rukoilemaan rauhan puolesta. Pappi on paikalla. Pielisensuun kirkossa on rukoushetki ja mahdollisuus keskusteluun 24.2. klo 12–14.

Kirkkotie

63. vuosikerta

Seuraava Kirkkotie ilmestyy 29.3.2023

Julkaisija: Joensuun ev.lut. seurakuntayhtymä / **Toimitus:** Kirkkokatu 28, 80100 Joensuu / viestinta.joensuu@evl.fi / Päätoimittaja Kirsi Taskinen, p. 050 590 6520,

kirsi.taskinen@evl.fi / Tea Ikonen, tea.ikonen@evl.fi / Hanna Pekkanen, hanna.pekkonen@evl.fi / Tiina Partanen, tiina.s.partanen@evl.fi / **Mediamyynti:** Sacrum-Kotimaa Oy,

Pirjo Teva, p. 040 680 4057, pirjo.teva@kotimaa.fi / Juha Kurvinen, p. 040 665 5983, juha.kurvinen@kotimaa.fi / **Taitto:** Hilla Group Oyj, Kajaani / **Painopaikka:** Suomalainen

Lehtipaino Oy, Kajaani / **Painosmäärä:** 51050 / **Ilmoitus jakeluhäiriöstä:** SSM Itä-Suomi Oy, p. 013 122 034, joensuu@ssm.fi, www.ssmitsuomi.fi/jakelupalaute / **Ilmestymis-**

päivät 2023: 29.3., 26.4., 31.5., 28.6., 30.8., 27.9., 25.10., 29.11., 27.12. / **Verkkoletti:** www.kirkkotie.fi

**Vanhassa vara parempi
-raamattuopetuspäivä**
la 4.3. klo 9–15.30 Rantakylän
kirkolla, ks. s. 13.

JOUNI HEISKANEN

Vain risti jää on lauantaina 4.3. vietettävän Majataloillan aihe.

Majataloiltaa vietetään myös Kontiolahden seurakunta-keskuksella sunnuntaina 19.3. kello 16 teemalla Elämä on nyt. Luvassa on seurakuntalaisten järjestämä rento iltpäivä, musiikkia, puheenvuoroja ja tarjoilua. Esillä on myös luontokuvia teemalla Jumalan kaunis luonto.

**Majataloilta la 4.3. klo 16 Kiihtelysvaaran seurakuntatalossa,
Tohmajärventie 31.
Majataloilta su 19.3. klo 16 Kontiolahden seurakuntakeskuk-
sella, Keskuskatu 26.**

PIXABAY

KokoNainen on päihteiden käytöstä toipuville tai päihteiden käyttöään pohtiville naisille suunnattu luottamuksellinen ryhmä, jossa keskitytään naiseuden teemoihin.

➤ **PÄIhteiden Käytöstä** toipuville tai päihteiden käyttööän pohtiville naisille suunnattu KokoNainen-ryhmä alkaa huhtikuussa. Ryhmä kokoontuu kevään aikana kahdeksan kertaa Rantakylän kirkon kokoushuoneessa, Rantakylänkatu 2.

Ammatillisesti ohjatussa, luottamuksellisessa vertaisryhmässä keskitytään naiseuden teemoihin, jotka lisäävät hyvinvointia ja voimavaroja sekä antavat keinoja elää parempaa elämää.

Ryhmä järjestetään yhteistyössä ViaDian Laituri-hankkeen ja Rantakylän seurakunnan diakoniatyön kanssa. Ohjaajaparina toimivat **Heidi Parkkinen** ViaDian Laituri-hankkeesta ja diakoniatyöntekijä **Auli Pehkonen** Rantakylän seurakunnasta.

KokoNainen-vertaisryhmä alkaen to 13.4. klo 11.
Lisätiedot ja ilmoittautumiset to 16.3. mennessä Auli
Pehkoselle (050 338 6066, auli.pehkonen@evl.fi) tai Heidi
Parkkiselle (045 266 5133, heidi.parkkinen@viadia.fi).
Myös soittopyyntö mahdollista jättää.

RIIKKA HÄNNINEN

SOPRAANO Kirsi Alanko esiintyy marianpäivän konsertissa sunnuntaina 26.3. kello 16 Kontiolahden seurakuntakeskuksella (Keskuskatu 26). Alangon lisäksi konsertissa on mukana seurakunnan työntekijöitä, ja tilaisuudessa kerätään kolehti Yhteisvastuukeräyksen hyväksi.

Kirsi Alanko (s. 1997)
aloitti klassisen laulun

opintonsa **Anna Immosen** johdolla Kuopion konservatorios-
sa, josta valmistui vuonna 2019. Parhaillaan hän viimeistelee
lauluopintojaan **Annastiina Tahkolan** johdolla Savonia-am-
mattikorkeakoulussa, josta hän valmistuu keväällä 2023
musiikkipedagogiksi.

Alanko on opiskellut Tanskan Kuninkaallisessa Musiikki-
korkeakoulussa Kööpenhaminassa, jossa hän suoritti vaihto-
opintoja kevätlukukaudella 2022. Hän on voittanut
2. palkinnon Helsinki Lied -kilpailun alle 25-vuotiaiden
sarjassa vuonna 2021 liedparinsa **Emmi Kärnän** kanssa.
Alanko on osallistunut opintojensa aikana muun muassa
Soile Isokosken ja **Ilmo Rannan** mestarikursseille.

Marianpäivän konsertti su 26.3. klo 16 Kontiolahden seurakuntakeskuksella. Kolehti Yhteisvastuukeräykselle.

► **KIRKON ULKOMAANAVUN** illassa selvitetään, miten Kirkon Ulkomaanavun avustus menee perille Ukrainaan. Torstaina 23.3. Joensuun seurakuntakeskuksella järjestävässä tilaisuudessa ovat mukana Kirkon Ulkomaanavun seurakuntasuhteiden asiantuntija **Juhana Malm**e sekä Liperin ev.lut. seurakunnan kirkkoherra **Jari Uimonen**, Kontiolahden lukion rehtori **Ilpo Saarelainen** ja Pielisensuun seurakunnan pappi **Timo-Iikka Antikainen**. Lisäksi illassa esiintyy laulu- ja tanssiryhtye Zorjana. Illan järjestävät rovastikunnan ystävyyssseurakuntatoiminta ja Kirkon Ulkomaanapu.

Kirkon Ulkomaanavun ilta to 23.3. klo 18 Joensuun seurakuntakeskuksen pienessä salissa.

NIMI: HENRY RÄSÄNEN
IKÄ: 48 VUOTTA
SEURAKUNTA: OUTOKUMPU

1 **Torstaimessu ja kirkkokahvit to 2.3. klo 12 Joensuun seurakuntakeskuksessa**
Olen käynyt muutaman kerran torstaimessussa Joensuun seurakuntakeskuksessa. Ajankohta on tuntunut minulle mieluisealta. Torstaimessu on antanut levollisen hetken kiireen keskelle. On hyvä, että messuja järjestetään myös epätyypillisinä ajankohtina.

2 Raamattutunti pe 3.3. klo 17
Joensuun seurakuntakes-
kuksessa

Saarnan aikana ei oikein voi kysyä tai keskustella, mutta raamattutunnin aikana voi. On mainiota, että tätä tärkeää toimintamuotoa on seurakunnissa tarjolla.

3 **Papin kahvit to 16.3. klo 18–20 Kiinteistysvaaran seurakuntatalolla**
Mielestäni luterilaisessa kirkossa pitäisi entistä enemmän tarjota matalan kynnyksen tilaisuuksia päästä papin puheille. Tämä Papin kahvit vaikuttaa juuri sellaiselta toiminnalta.

4 Kevään kynnyksellä
lauulin ja runoin -kahvi-
konsertti su 26.3. klo 14
Hukanhaudan seurakun-
tatalolla

Kevään kynnyksellä on niin raikas ni-
mi tapahtumalle, että jo se saa puron
sisikunnassa solisemaan. Runouden
ystävänä tervehdin ilolla sitä, että
myös seurakunnan tilaisuuksissa tätä
harvinaista taidemuotoa on tarjolla.

Palstalla kysymme, mitkä neljä Kirkkotien kirkollisista ilmoituksista löytyvää tapahtumaa tuntuvat etukäteen mielenkiintoisimmilta

tapahtumat: maaliskuu 2023

Joensuun seurakunta

► **TOIMISTO:** Kirkkokatu 28, ma-pe klo 9–12, p. 013 263 5363, joensuun.seurakunta@evl.fi

Joensuun kirkko

Papinkatu 1b

Keskipäivän konsertit

keskiviikkoisin klo 12–12.30 Joensuun kirkossa. Vapaa pääsy.

Polkuja pyhään ke 1.3., 8.3., 15.3., 22.3. ja 29.3. klo 18, ks. s. 12.
Messu su 5.3. klo 10, mukana Joensuun seurakunnan orkesteri, joht. Igor Lavrenchuk.
Messu su 12.3. klo 10.
Talvisodan päättymisen muisto-konsertti ma 13.3. klo 18. Konsertissa soittaa Savo-Karjalan maanpuolustussoittokunta. Vapaa pääsy.
Messu su 19.3. klo 10.
Messu su 26.3. klo 10.
Kevättalven konsertti su 26.3. klo 14. Joensuun Kamariorkesteri ja Joensuun konservatorion kuoro, Onni Toikka (viulu). Johtaa Ella Kinnunen ja Heikki Vilpponen. Bach, Debussy, Haydn, Vivaldi. Vapaa pääsy.

Seurakuntakeskus

Kirkkokatu 28

Oppilaitosyhteistyö 40 vuotta -juhla ke 1.3. klo 17.30, viikkomes-su klo 19.30, saarna piispa Jari Jolkkonen. Ilmoittaudu juhlaan ma 27.2. mennessä: tiina.belov@evl.fi tai markku.frantila@evl.fi, ks. s. 6.
Torstaimessu ja kirkkokahvit to 2.3., 9.3., 16.3., 23.3. ja 30.3. klo 12.
Raamattutunti pe 3.3. klo 17, Paa-

valin kirje galatalaisille, 4. luku.
Aivopäivä ti 14.3. klo 12–15. Muistiviikon tapahtuma, järj. mm. Pohjois-Karjalan muisti. Vapaa pääsy.

Teatterimonologi

karjalan kielellä ti 14.3. klo 18 Joensuun srk-keskuksessa.

Teatterimonologi ti 14.3. klo 18. Liperiläisen näyttelijän Timoi Munnen Unis da mierol on ainutlaatuinen, ensimmäinen Suomessa tehty karjalankielinen teatterimonologi. Esitys kertoo evakkopojan koskettavan tarinan ja on myös suomenkielisille täysin ymmärrettävissä.
Toivevirsia-yhteislaulutilaisuus to 16.3. klo 11.
Sateenkaari-ilta to 16.3. klo 18. Keskusteluilta sateenkaari-ihmisille ja heidän ystävilleen. Eri aiheita, teemoja tai tekemistä, iltapala ja pieni hartaus lopuksi.
Raamattutunti pe 17.3. klo 17, Paa-
valin kirje galatalaisille, 5. luku.
Raamattutunti pe 24.3. klo 17, Paa-
valin kirje galatalaisille, 6. luku.
Nyhtikesti-ilta la 25.3. klo 16, "Tartutaan yhdessä toivoon!", Mika Lahtinen. Raamattuopetusta, elämäntarinoita, musiikkia, rukousta ja kiireetöntä kohtaamista. Iltojen tarjoilu perustuu osanottajien tuomiin yhteisiin eväisiin. Järj. Joensuun ev.lut. seurakunnat yhdessä Kansan Raamattuseuran kanssa.
Seurat su 26.3. klo 14, veisataan Siionin virsiä, puhujina mm. Lea Vuojolainen, Heikki Salomaa, Ilpo Saarelainen.
Yhteyden iloa ti 28.3. klo 11. Seniorien toiminta- ja virkistyspäivä. Päivään sisältyy lounas ja kahvi, maksu 5 €.

Noljakan kirkko

Kervilänkuja 2

Messu su 5.3. klo 12.
Messu su 12.3. klo 12.
Kaksikielinen messu (suomi-eng-lanti) su 19.3. klo 12.
Messy Church "Rukous kantaa" su 26.3. klo 15, ks. s. 12.

Muut paikat

Viikkomessu pe 3.3. klo 13.30 Senioripihan Matti-talossa (Rauhankatu 1 a). Kaikille avoin.

Matka Seinäjoen herättäjäjuhille 14.–16.7.

Lähtö pe 14.7. Enon Matka-huollosta klo 9, Uuron ABC:ltä klo 9.20, Rantakylän kirkolta klo 9.35, Niinivaaran Tekulta klo 9.45, Joensuun seurakuntakeskukselta klo 10, Noljakan kirkolta klo 10.05, Ylämyllyn Shelliltä klo 10.20 ja Outokummun Shelliltä klo 10.50. Paluu su 16.7. päätösseurojen jälkeen, Joensuussa n. klo 22. Majoitus Etelä-Pohjanmaan Opistolla. Matkan hinta 2 hengen huoneissa 170 €/hlö ja 1 hengen huoneessa 210 € (sis. 2 yötä, aamupalat ja matkat). Matka ilman majoitusta 70 €.
Ilm. 12.6. mennessä Joensuun seurakuntakeskuksen neuvontaan p. 013 263 5300 tai netissä www.joensuunseurakunnat.fi/ilmoittaudu. Lisätietoja saa Maija Korhonselta p. 050 492 7843 tai Liikenne Kinnunen Oy:ltä p. 040 512 6349. Matka maksettava viim. 12.6. Joensuun po/Herättäjä-Yhdistyksen tilille FI20 5770 0520 2764 42.

Pielisensuun seurakunta

► **TOIMISTO:** Huvilakatu 8 b, ma-pe klo 9–12, p. 013 263 5407, pielisensuun.seurakunta@evl.fi

Pielisensuun kirkko

Huvilakatu 8 b

Senioritapaaminen pe 3.3. klo 10. "Viimeiseen iltahuutoon – pohjoiskarjalaisten kokemuksia sodasta elokuvasarjana", mukana rovasti Juhani Sainio, keittolounas 5 €.
Messu su 5.3. klo 10, kanttorina Elina Laakso, kirkkokahvit.
Messu su 12.3. klo 10, Rautatieläisten Kristillisen Yhdistyksen kirkkopyhä, saarna rovasti Esa Lipasti, kirkkokahvit.
Taizé-messu su 12.3. klo 18.
Senioritapaaminen pe 17.3. klo 10, "Elämän tukipilarit: sydän, mieli ja sielu", mukana erikoislääkäri Matti Ketonen, keittolounas 5 €.
Messu su 19.3. klo 10, nuorisotyönohjaaja Tiina Hovattala-Saatsin ja seurakuntasihtööri Raija Itäluoma-Halmeen tehtävään siunaaminen, kirkkokahvit.

Kirkon ulkomaanavun ajankohtaispäivä

to 23.3. klo 10–15 Pielisensuun kirkolla.

Kirkon Ulkomaanavun Kuopion hiippakunnan ajankohtaispäivä to 23.3. klo 10–15. Tiedustelut KUA:n seurakuntasuhteiden asiantuntija Juhana Malme p. 050 477 9093. Ilm. 16.3. mennessä: www.kua.fi.
Siipimessu su 26.3. klo 10, kirkkokahvit.
Taizé-messu su 26.3. klo 18.
Askartelupaja ma 27.3. klo 17.30

päiväkerhotilassa, pääsiäisaskartelua kaikenikäisille kaikissa päiväkerhopisteissä.

Senioritapaaminen pe 31.3. klo 10, "Pääsiäisen ilosanomaa", mukana rovasti Aune-Inkeri Keijonen, keittolounas 5 €.

Hukanhaudan seurakuntatalo

Lonikintie 18

Kevään kynnyksellä lauluin ja runoin -kahvikonsertti su 26.3. klo 14. Jyrki Kalevi (laulu) ja Tellerovo Paavilainen (laulu ja runot). Arvontaa ja kahvipöytä monin pienin maistiaisin. Arpa 3 €, 5 €:lla kolme arpa. Kahvilippu 5 €. Tuotto Yhteisvastuukeräykselle.
Askartelupaja ma 27.3. klo 17.30 päiväkerhotilassa, pääsiäisaskartelua kaikenikäisille.

Elon iloa ikäihmisille

-virkistyspäivä to 30.3. klo 11 Hukanhaudan srk-talolla.

Elon iloa ikäihmisille -virkistyspäivä to 30.3. klo 11. "Kodin turvallisuus", mukana projekti-työntekijä Eeva Kröger. Maksu 5 €, sis. lounaan ja kahvin.

Laulun ja rukouksen ilta

to 30.3. klo 18 Hukanhaudan srk-talolla.

Laulun ja rukouksen ilta to 30.3. klo 18, Viisikielisen lauluja Vuoripuro-lauluryhmän säestämänä ja yhteistä esirukousta.

Muut paikat

Askartelupaja ma 27.3. klo 17.30 Pikku-Ketussa (Kettuvaarantie 25), pääsiäisaskartelua kaikenikäisille.

SU 26.3. KLO 15-17.30
NOLJAKAN KIRKKO,
KERVILÄNKUJA 2

RUKOUS KANTAA
TOIMINNALLINEN JA LUOVA ILTAPÄIVÄ KIRKOLLA

RAAMATUNKERTOMUS
TOIMINTAPISTEITÄ
YHTEINEN JUHLAHETKI

Messy Church

TULKAA KOKO PERHE!
YHTEINEN RUOKAILU
MAKSUTON TAPAHTUMA KAIKENIKÄISILLE
TERVETULOA!

Messy Church logo ©

1.3. Kehollinen rukous –
tanssin ja liikkeen rukousta.
8.3. Sydämen rukousta. Voit
ottaa oman tyynyn mukaan.
15.3. Hiljenny värittäen ja
kutoen. Vapaata hengailua
musiikin, värityskuvien ja
oman neuleen äärellä.
22.3. yhteinen lattiakuva-
kertomus – toiminnallinen
hetki pyhän kertomuksen
äärellä.
29.3. pieni pyhiinvaellus
kirkon ympäristössä.

Lepohetkiä ja
hengailua Joensuun
ev.lut. kirkossa
paaston aikana
maaliskuussa
keskiviikkoisin klo 18.

Polkuja pyhään

NUORILLE AIKUISILLE

Kohtaamis- ja
harrastuspaikka
TOIMENTUPA
avoinna
ma-to klo 9–15.30,
pe klo 9–14

Joensuun seurakunta-
keskus, Kirkkokatu 28,
alakerta

Tiedustelut p. 050 5971 247.

toimen
TUPA

JOENSUUN SEURAKUNTA

Rantakylän seurakunta

► **TOIMISTO:** Rantakylänkatu 2 A, ma–pe klo 9–12, p. 013 263 5510, rantakylan.seurakunta@evl.fi

Rantakylän kirkko

Rantakylänkatu 2

Aamurukous ke 1.3. klo 9.
Lapsensa menettäneiden vertaisryhmä ke 1.3. klo 18–20, yhteistyössä Käpy ry:n ja Pohjois-Karjalan Syöpälapset Sykkyrä ry:n kanssa. Jos olet tulossa ensimmäistä kertaa, ilmoittauduthan: anu.hynninen@evl.fi tai 050 5711503.

Paastonajan viikkomessu ke 1.3. klo 19.
Israelin ystävien ilta to 2.3. klo 18, vieraana pappi Juventur Petrus ja Israelin Ystävät ry:n toiminnanjohtaja Ilkka Vakkuri. Kahvitarjoilu alk. klo 17.30.

Vanhassa vara parempi –raamatutuopetuspäivä la 4.3. klo 9–15.30. TT, pastori Harri Kuhlamäki ELY:stä luennoi Vanhasta Testamentista. Maksu 10 €. Ilm. viim. su 26.2.: www.joensuunseurakunnat.fi/ ilmoittaudu.

Messu (R2-ryhmän konfirmaatio) su 5.3. klo 10.

Tuomasmessu su 5.3. klo 18, saarnaa Jussi Herranen. Arepa ja tuomasbändi. Iltatee. Lastenhoito. **Lukupiiri** ma 6.3. klo 14. Kari Hota-kaisen kirja Opetuslapsi.

Paastonajan viikkomessu ke 8.3. klo 19.

Messu ja kirkkokahvit su 12.3. klo 10.

Messupalvelijapalaveri ti 14.3. klo 16.30, jaetaan avustustehtäviä tuleviin messuihin. Tervetuloa myös uudet tehtävistä kiinnostuneet! Lisätietoja pastori Katriina Puustinen, katriina.puustinen@evl.fi, p. 050 362 6892.

Keskipäivän rukoushetki ke 15.3. klo 12.15.

Paastonajan viikkomessu ke 15.3. klo 19.

Messu ja kirkkokahvit su 19.3. klo 10.

Kauneimmat hengelliset laulut

ti 21.3. klo 18
Rantakylän kirkolla.

Kauneimmat hengelliset laulut ti 21.3. klo 18, yhteislaulutilaisuus. Kanttori Janne Piipponen, messulaulajat, diakoni Raija Alhosaari ja ystävätoiminnan vapaaehtoiset. Kahvikakkuarjaiset Yhteisvastuukeräyksen hyväksi.

Paastonajan viikkomessu ke 22.3. klo 19.

Messu ja kirkkokahvit su 26.3. klo 10.

Vauvakirkko su 26.3. klo 16. Pienten oma kirkkohetki, kastelintujen kotiinlento, kahvi- ja sosestarjoilu.

Kirkkokahvin keittäjien palaveri ma 27.3. klo 16.30, jaetaan kevään kahvinkeittovuoroja.

Naisten ilta ti 28.3. klo 18. TT Suvi-Maria Saarelainen alustaa aiheesta ”Elämän merkityksen kokemus arjessa ja muutoksessa”. Vapaaehtoinen kahvimaksu Medialähetys Sanansaattajien Toivoa Naisille -työhön. Ks. s. 13.

Viikkomessu ke 29.3. klo 11, messun jälkeen Yhteisessä pöydässä –ruokailu, 3 €/aik., 1 €/lapset.

Paastonajan viikkomessu ke 29.3. klo 19.

”Herra edessäsi uudistun” Retki Oronmyllyn naistenpäiville

la 11.3. Retken vetäjinä Outi Kärnä ja Maija Penttinen. Lähtö klo 7.30 Rantakylän kirkolta, klo 7.40 Kirkkokatu 28 ja klo 7.50 Tikkamäentie 15 pysäkillä. Lähtö takaisin noin klo 17.15. Maksu 30 € maksetaan autossa. Jokainen maksaa itse lounaan ja kahvin. Ilm. su 26.2. mennessä www.joensuunseurakunnat.fi/ ilmoittaudu. Tied. Anna Holopainen p. 050 585 8714 tai Outi Kärnä p. 050 546 8657. Lisätiedot www.oronmylly.fi.

Pyhäselän seurakunta

► **TOIMISTO:** Hammaslahdentie 76, ma–pe klo 9–12, p. 050 364 8190, pyhaselan.seurakunta@evl.fi

Pyhäselän kirkko

Hammaslahdentie 76

Messu su 5.3. klo 10. Kanttorina Samuli Moilanen.

Messu su 12.3. klo 10.

Messu su 19.3. klo 10.

Keskipäivän ehtoollishetki ke 22.3. klo 12.

Messu su 26.3. klo 10.

Pyhäselän seurakuntatalo

Hammaslahdentie 76

Koko perheen pääsiäisaskarteluilta to 23.3. klo 17.30–19.

Naisten iltapäivä

su 26.3. klo 14
Pyhäselän srk-talolla.

Naisten iltapäivä su 26.3. klo 14. ”Sykarin kaivolla – Joh. 4:5–26”, pastori Heidi Salo. Juonto Mari Kärki-Puustinen, yhdessäoloa, runoja, kahvitarjoilu. Aloittelemme uutta toimintaa, tule mukaan!

Piirakkatalkoot

to 30.3. klo 8
Pyhäselän srk-talolla.

Piirakkatalkoot to 30.3. klo 8. Piirakkatilaukset pe 24.3. mennessä p. 050 364 8190. Hinta 0,80 €/kpl. Tuotto lähetystyölle.

Reijolan seurakuntatalo

Santerintie 11

Messu su 12.3. klo 13.

Muut paikat

Lähetyspiiri Tölpässä ti 7.3. klo 15 Anneli Kurosella (Tölpäntie 61).

Sururyhmä alkaa ke 15.3. klo 15 Lahjanpuiston kerhohuoneella

Vapaaehtoisia haetaan
Rantakylässä jaetaan kirkkokahvien keittovuoroja ma 27.3. klo 16.30 ja messujen avustavia tehtäviä ti 14.3. klo 16.30.

Enon seurakunta

► **TOIMISTO:** Enontie 30 A, ma–pe klo 9–12, tapaamiset sopimuksen mukaan, p. 013 2635 601, enon.seurakunta@evl.fi

Enon seurakuntatalo

Enontie 30 A

Messu su 5.3. klo 10.
Messu su 12.3. klo 10.

Kansanlähetyksen Sanan Aika –ilta ma 13.3. klo 17.

Nalleneuvola to 16.3. klo 9–12. Yhteistyössä Perheentalon kanssa. Oheistoimintaa eri teemojen ympärillä. Tarjolla myös pientä purtavaa, mehua ja kahvia.

Messu su 19.3. klo 10.
Messu su 26.3. klo 18.

Lasten ja koulu-laisten toiminta

tauolla talvilomaviikolla 10.

Pikkuhjelppi

Pikkuhjelppi tarjoaa perheille lyhytaikaista ja maksutonta tukipalvelua. Pikkuhjelppi toimii perheen kotona, ulkona tai seurakuntatalolla. Help-piaika on n. 2 tuntia kerrallaan ja aikoja on saatavilla ti klo 13–15.30 sekä to klo 8–12. Palvelun kautta voit saada omaa aikaa, juttuseuraa, lasten hoitoa, tukea vanhemmuuteen tai mitä juuri teidän perhe kaipaa. Toiminta on maksutonta. Toiminta-alueet: Eno ja Uimaharju. Yhteydenotot p. 050 4317441 tai heidi.kanninen@evl.fi.

Yhteisvastuu

LAUVUKAHVIO
sunnuntaisin klo 12–14
Utransaaressa
(5.3., 12.3., 19.3., 26.3.)

Kahvi, tee, mehu, makkara, munkki – 1,5 €/tuote, Yhteisvastuun hyväksi. Maksu käteisellä tai pankkikortilla.

RANTAKYLÄN SEURAKUNTA

NAISTEN ILTA
ti 28.3. klo 18 Rantakylän kirkko, Rantakylänkatu 2

Elämän merkityksen kokemus arjessa ja muutoksessa. Alustajana TT **Suvi-Maria Saarelainen**. Kahvitarjoilu alussa, vapaaehtoinen maksu Toivoa naisille -työhön Sansan kautta. Mukana myös **Anna Holopainen**.

RANTAKYLÄN SEURAKUNTA

su 5.3. klo 18
Rantakylän kirkko,
Rantakylänkatu 2

Liturgi **Hanna Pajarinen**, saarna Polvijärven seurakunnan vs. nuorisotyön-ohjaaja **Jussi Herranen**, musiikki **Janne Piipponen**, **tuomasbändi** ja **Arepa**.

Lastenhoito järjestetty. Messun jälkeen iltatee.

RANTAKYLÄN SEURAKUNTA

KEVÄÄN KYNNYKSELLÄ,
iltapäivä lauluin ja runoin

su 26.3. klo 14 Hukanhaudan seurakuntatalo, Lonikintie 18.

Jyrki Kalevi, laulu ja **Tellervo Paavilainen**, laulu ja runot. Arvontaa ja kahvipöytä monin pienin maistiaisin. Arpa 3 euroa, 5 eurolla kolme arpaa. Kahvilippu 5 euroa.

PIELISENSUUN SEURAKUNTA

HÄVIKKI- RUOKAJAKELU

Pyhäselän seurakuntatalo,
Hammaslahdentie 76,
to 9.3. ja to 23.3. klo 13.30

Pyhäselän vähävaraisille asukkaille. Varaa kassisi jakeluviikon ma tai ti klo 8–10 numerosta 050 3636 909.

Seuraavan kerran 6.4., 20.4., 4.5.

PYHÄSELÄN SEURAKUNTA

Vaara-Karjalan seurakunta

- **TOIMISTO, KIIHTELYSVAARA:**
Tohmajärventie 31, ke ja pe klo 9–12, p. 040 737 4656, vaara-karjalan.seurakunta@evl.fi
- **TOIMISTO, TUUPOVAARA:**
Koulutie 10, ti ja to klo 9–12, p. 040 737 4656, vaara-karjalan.seurakunta@evl.fi

Kiihtelysvaaran seurakuntatalo

Tohmajärventie 31

Rotinat vauvaperheille

ke 1.3. klo 18–20
Kiihtelysvaaran seurakuntatalolla. Ilmoittaudu mukaan!

Rotinat ke 1.3. klo 18–20. Tervetuloa yhteisrotinoille. Kutsuttuina ovat vuosina 2020, 2021 ja 2022 syntyneet Kiihtelysvaaran ja Heinävaaran alueen vauvat perheineen. Ilmoittauduthan: p. 046 556 9731. Yhteistyössä Vaara-Karjalan srk, MLL, Martat ja Siun Sote.

Majataloilta la 4.3. klo 16, ”Vain risti jää”, Rautjärven seurakunnan entinen kirkkoherra Kari Luumi.

Tilaisuus striimataan, ks. s. 11.

Pieni iltamessu su 5.3. klo 16.

Seurakuntakerho ke 8.3. klo 11.

Messu su 12.3. klo 13.

Työttömien ja vähävaraisten ruokailu to 16.3. klo 12.

Papin kahvit

to 16.3. klo 18–20 Kiihtelysvaaran seurakuntatalolla.

Papin kahvit to 16.3. klo 18–20.

Messu su 19.3. klo 13.

Seurakuntakerho ke 22.3. klo 11.

Messu su 26.3. klo 13.

Tuupovaaran kirkko

Koulutie 5

Messu su 5.3. klo 10.

Messu su 26.3. klo 10.

Tuupovaaran seurakuntatalo

Koulutie 10

Seurakuntakerho to 9.3. klo 11.

Perheiden pop up –kahvila ma 13.3. klo 9.30. Tule tutustumaan samassa elämäntilanteessa oleviin vanhempiin, samalla lapset saavat ikäistään leikkiseuraa.

Papin kahvit to 17.3. klo 18–20.

Työttömien ja vähävaraisten ruokailu ti 21.3. klo 12.

Seurakuntakerho to 23.3. klo 11.

Miesten ilta pe 24.3. klo 17.

Naisten ilta ke 29.3. klo 17.

Muut paikat

Särkivaaran opintopiiri to 9.2. ja 23.2. klo 12 Särkivaaran kylätalolla.

Sanajumalanpalvelus su 12.3. klo 10 Koveron kylätalolla (Koverontie 7, Kovero).

Lukupiiri ke 15.3. klo 14 Hoilolan kirkossa (Hoilolantie 133).

Uusien virsien veisuut to 16.3. klo 18 Leena Ikosella (Tuupovaarantie 74 a, Kovero). Laulattamassa Katri-Mari Huotari.

Perhemessu su 19.3. klo 10 Hoilolan kirkossa.

Maaliskuun laulajaiset

to 23.3. klo 18 Hoilolan kirkossa.

Maaliskuun laulajaiset to 23.3. klo 18 Hoilolan kirkossa. Yhteislaulua, viulun- ja urkujensoittoa.

Perheiden pop up –kahvila

ma 27.3. klo 9.30 Heinävaaran kerhotilassa.

Perheiden pop up –kahvila ma 27.3. klo 9.30 Heinävaaran kerhotilassa (Pitkäpelto 1H 14). Tule tutustumaan samassa elämäntilanteessa oleviin vanhempiin, samalla lapset saavat ikäistään leikkiseuraa.

Kontiolahden seurakunta

➤ **KIRKKOHERRANVIRASTO**

JA TALOUSTOIMISTO:

Keskuskatu 26, ma–pe klo 9–12, kirkkoherranviraston p. 040 761 6569, kontiolahti@evl.fi

Kontiolahden kirkko

Kirkkotie 6

Kirkko kiinni 5.4.2023 saakka.

Kontiolahden seurakuntakeskus

Keskuskatu 26

Jumalanpalvelukset suoratoistona joka su klo 10: www.youtube.com/kontiolahdensrk.

Työntekijöiden virkistyspäivä ke 1.3. Virastot kiinni. Ei seurakuntaruokailua.

”Lähetän sinulle enkelin” –näyttely

Henna Heiskasen teoksia metallilangasta yhteisötilassa ma, ke, pe klo 10–14.

Messu su 5.3. klo 10. Kirkkokahvit lähetykselle.

Messu su 12.3. klo 10.

Viikkomessu ke 15.3. klo 12.

Vauvatreffit la 18.3. klo 10–12. Toimintaa ja esittelijöitä sekä tarjottua vauvoille ja vanhemmille. Ilm. 27.2.–8.3. osoitteessa www.kontiolahdenseurakunta.fi/

tule-mukaan/ilmoittautumiset.

Messu su 19.3. klo 10. Kirkkokahvit lähetykselle.

Majatalo-ilta su 19.3. klo 16 ”Elämä on nyt”. Uudenmuotoinen seurakuntalaisten järjestämä rento ilta-päivä, musiikkia, puheenvuoroja ja tarjottua. Luontokuvia teemalla ”Jumalan kaunis luonto”. Ks. s. 11.

Raamatun naisia –iltatilaisuus

ke 22.3. klo 18 Kontiolahden srk-keskuksessa.

Raamatun naisia –iltatilaisuus

ke 22.3. klo 18, alustamassa ja keskustelua johdattamassa pastori Hanna Pajarinen. Musiikkia, iltahartaus/vesper. Iltakahvit/tee. Vapaaehtoinen maksu Yhteisvastuukeräykselle.

Ystävänkamarilla Martat

pe 24.3. klo 12, kotivara ja varautuminen.

Perhemessu su 26.3. klo 10.

Marianpäivän konsertti su 26.3. klo 16, ks. s. 11.

Näkövammaisten kerho ti 28.3. klo 12 yhteisötilassa.

Ikämiesten päiväkahvit to 31.3. klo 11 pienessä salissa.

Lehmon seurakuntakoti

Kylmäojantie 57

Nuorten minikirkko ke 1.3. klo 19.15, ovet auki klo 18–22.

Messu su 5.3. klo 15.

Messu su 19.3. klo 15.

Omaishoitajien kerho pe 31.3. klo 14.

Nuorten ilta pe 31.3. klo 18–19, ovet auki klo 17–21.

Hiljaisuuden retriitti la 1.4. klo 10–17, ks. s. 14.

Muut paikat

Messu su 26.3. klo 13 Selkien-Mönnin kappelissa (Selkientie 1, Lehtoi).

Perheiden iltakammari

Kontiolahden srk-keskuksella joka toinen to klo 17.30–19. Ohjelmassa:

- 16.2. Muovailaan
- 2.3. Helmistä kaunistaa
- 16.3. Ylläriaskartelua
- 30.3. Pääsiäisaskartelua/Me&i-esittelijä
- 13.4. Akvaario
- 27.4. Vappu
- 11.5. Äitien hemmottelua/lastenhoito

Tervetuloa koko perhe. Mukaan voi ottaa myös kummin tai mummin. Kunhan saavut paikalle aikuisen kanssa. Pieni tarjottua ja mukavaa tekemistä. Sisäänkäynti sisäpihan puolelta.

Diakoniapapin vinkit taloudenhoitoon

KONTIOLAHDEN seurakunnassa on koottu *Diakoniapapin paki-noita* -opas, jonka tarkoitus on auttaa talousongelmien kanssa kamppailevia ja antaa suosituksia oman ekologisen jalanjäljen pienentämiseen.

– Tahdoimme antaa runsaasti vinkkejä oman elämäntavan kohtuullistamiseen. Kaikkia neuvoja ei tarvitse tietenkään noudattaa, mutta uskomme vinkeistä olevan jokaiselle jotain apua, kertoo oppaan koonnut

seurakuntapastori **Jari Kainulainen**, jolle diakoniapapin työ on tuttua yli 20 vuoden ajalta.

Diakoniapapin työnkuvaan kuuluu muun muassa päivytystä, kotikäyntejä, avustusten jakamista ja keskustelua. Tänä talvena eniten asiakkaita ovat tuoneet suuret sähkölaskut.

– Niiden kanssa seurakunta ei voi auttaa, mutta ruoka-apua voimme antaa ja velkakierteseen joutuneita autamme yhteistyössä muiden viranomaisien

kanssa, Kainulainen kertoo.

– Hengelliset keskustelut ovat hyvin usein asiakkaiden toive, hengellisistä asioista puhutaan ja yhdessä rukoillaan, jos asiakas toivoo sitä.

Oppaasta saa vinkkejä muun muassa asumiseen, liikenteeseen ja ruokaan. Opasta jaetaan Kontiolahden seurakunnan diakonian vastaanotolla ja siihen voi tutustua myös verkossa: www.kontiolahdenseurakunta.fi – Apua ja tukea elämään.

HILJAISUUDEN RETRIITTI

La 1.4.2023 Klo 10–17
Lehmon seurakuntakoti
(Kylmäojantie 57)

Ohjelmassa mm. hiljentymistä, rukous- ja kehomeditaatiota sekä hoitavia säveliä.

Kehomeditaatioon ja Lectio Divinaan johdattaa TT, pastori **Kati Kemppainen**, Hiljaiseen rukouslauluun kanttori **Pekka Piironen**.

Retriittipäivän hinta 10 € (sis. keittolounaan ja kahvitarjoilun). Mukaan mahtuu 15 ensimmäiseksi ilmoittautunutta. Ilmoittautuminen viimeistään pe 24.3.2023, verkossa kontiolahdenseurakunta.fi.

Lisätiedot: pastori Vanamo Kettunen, vanamo.kettunen@evl.fi, p. 045 8415 300.

KONTIOLAHDEN SEURAKUNTA

Tervetuloa

**kirppu-
TORILLE**

SPR:n KIRPPIS

Kauppakatu 35, Joensuu
(käynti sisäpihan puolelta)

Avoinna ma–to klo 11–15

Otamme vastaan lahjoituksia vaatteista ja kodin pienavaroista. Tervetuloa ostoksille ja tekemään löytöjä!

JOENSUUN SEURAKUNTA

Pielisensuun seurakunnassa Joensuussa on avoinna

NUORISOTYÖN-OHJAAJAN VIRKA

Viran vastuualueena on varhaisnuorisotyö. Tehtävän menestyksellinen hoitaminen edellyttää hyvää organisoitumiskykyä, kykyä toimia eri-ikäisten ihmisten kanssa, hyviä vuorovaikutus- ja yhteistyötaitoja sekä viestintäosaamista.

Hakuaika päättyy 2.3.2023 klo 15. Lisätiedot ja hakemuksen täyttö joensuunseurakunnat.fi/rekrytointi.

HAE KESÄTÖIHIN

Joensuun seurakuntayhtymässä ja seurakunnissa on runsaasti erilaisia tehtäviä tarjolla kesätyöntekijöille. Tutustu tarkemmin osoitteessa joensuunseurakunnat.fi/rekrytointi.

PERINTÖVIIKOT TULEVAT HUHTIKUUSSA!

Asianajotoimistomme järjestää kaikille maksuttomia neuvotteluja ja webinaareja seuraavasti:

VIKKOLLA 14 Teams-webinaarit

- 3.4.2023 klo 17-18:30 Miten huolehdiin yrityksestäni jo eläessäni jäämistösuunnittelun keinoin? Mukana myös tietoiskut yritysten sukupolvenvaihdoksista ja omistajanvaihdospalveluista yhteistyökumppanien toimesta.
- 4.4.2023 klo 17-18:30 Miten huolehdiin läheisistäni jo eläessäni jäämistösuunnittelun keinoin? Mukana myös tietoiskut metsätilojen sukupolvenvaihdoksista ja varainhoidosta yhteistyökumppanien toimesta. Tarkemmat tiedot löytyvät nettisivuiltamme. Ilmoittaudu mukaan 1.4.2023 mennessä, paikkoja on rajoitetusti.

VIKKOLLA 14 ja 15 Maksuttomat neuvottelut

Tarjoamme maksuttomia 30 minuutin neuvotteluaikoja, joissa on mahdollista keskustella kaikista perintöihin, terveydentilan muutoksiin sekä perintö- ja jäämistösuunnitteluun liittyvistä kysymyksistä. Neuvotteluihin on mahdollista osallistua etänä. Neuvotteluaikoja on rajoitetusti. Ilmoittautumiset ja varaukset sähköpostitse: asianajotoimisto@kontturi.fi

ASIANAJOTOIMISTO
KONTTURI & Co OY

Kauppakatu 17 B • 80100 Joensuu Toimistomme on avoinna arkisin klo 9-16
Email: asianajotoimisto@kontturi.fi
Tutustu toimistoomme tarkemmin: www.asianajotoimisto.com

Joensuun Hautaustoimisto Vatanen Yläsatamakatu 10, 80100 Joensuu

(013) 223 633 | ma-pe 9-17, la sopimuksen mukaan
www.joensuunhautaustoimisto.fi
info@joensuunhautaustoimisto.fi

Tarjoamme lämminhenkistä ja asiantuntevaa käytännön apua kaikissa hautajaisiin liittyvissä järjestelyissä.

**hautakivet
pihakivet**

MAAKUNNAN MONIPUOLISIN KIVIVALIKOIMA,
MYNTINÄYTTELY JA PIHAKIVIMYYMÄLÄ.
MYÖS PIHASUUNNITTELU- & RAKENNUSPALVELU.

sulokivi.fi | Aspitie 18
013 822 226 | 80100 JOENSUU

Kainulainen

VUODESTA 1880 - SUOMEN VANHIN HAUTAUSPALVELU

www.kainulaisenhautauspalvelu.fi
puh. 013 122 506
Niinivaarantie 52 (Suvitori) 80200 Joensuu

Sinun kanssasi surun hetkellä

Kukkakauppa | Hautauspalvelu | Perukirjapalvelu

ENON KUKKA JA
HAUTAUSPALVELU
Niskantie 44, Eno
p. 013 761 396

KONTIOLAHDEN KUKKA
JA HAUTAUSPALVELU
Keskuskatu 24, Kontiolahti
p. 013 731 602

hautauspalvelurimpilainen.fi | 044 293 6936

Kukka- ja Hautauspalvelu

ERONEN

Koskikatu 11, JOENSUU
puh. (013) 120720, 0500 670112
www.eronen.fi

TÄYDEN PALVELUN
HAUTAUSTOIMISTO

MEMORIA

www.memoriahautaus.com

Sisulla ja sydämellä -iltojenne

Valitse
järjen ääni

**MAIJA
SILVENNOINEN**

EHDOILLA EDUSKUNTAAN
https://www.maijasilvennoinen.com

• PERHEJUHLAT
• YRITYSTILAISUUDET
Asiakkaan varaamissa tiloissa

PITOPALVELU
ANJA LUKKARINEN

Longantie 11, 80130 JOENSUU
Puh. 040 534 0885
www.pitopalveluanjalukkarinen.fi

**HAUTAKIVIKAIVERRUS
JOENSUUN
MUISTOMERKKIHUOLTO KY**

- Hautakivikaiverrukset
- Uudelleenkuultaukset
- Koristeet • Lyhdyt
- Ym. alan työt

Kimmo Kinnunen
Puh. (013) 731 582
Gsm 0400 896 409

Varaa
mainospaikkasi
paikalliseen
Kirkkotie
-lehteen!

Mediamyynti:

Pirjo Teva
040 680 4057
pirjo.teva@kotimaa.fi

Hänelle, jota
emme unohda.

HAUTAUSPALVELU

S-Kukka ja Hautauspalvelu
www.s-kukka.fi/hautauspalvelu
Voimatie 2, Joensuu
(Kauppakeskus Prisma)
Ma-pe klo 8-19, la 8-16
p. 010 762 3821

"MONINAINEN KULTUURI"

-maahanmuuton mahdollisuudet

Keskustelu- ja musiikkitilaisuus la 11.3 klo 14-16

Joensuun kirjaston Muikku-salissa

Mukana Savo-Karjalan kansanedustajaehdokkaista.
Musiikissa ja keskustelemassa joensuulais-ghanalainen
Narrow-Way musiikkiryhmä, Joensuu-Ghana
seura ry, Matti Turunen, Jarmo Pippola

Jasmin Pyöriäinen Matti Turunen Sari Essayah Harri Koskela

NäköPisteessä hyvä palvelu
ja laatusilmälasit!

Silmälasien ostajalle
KEHYKSET tai LINSSIT

-50%

NäköPiste

Siltakatu 12C, p. 050 358585
ma-pe 10-17:30 ja la 10-14

**HAMMASLABORATORIO
JOEN HAMMAS OY**

**Tarvitseeko hammasproteesisi
uusimista tai huoltoa?**

erikoishammasteknikko
Jarmo Miettinen
050 561 0783

- * Meiltä uudet hammasproteesit, pohjaukset, korjaukset.
  - * Luotettavaa palvelua, laatua ja ammattitaitoa takuutyönä.
  - * Ilmainen tarkastus ja hoitosuunnitelma.
- Kauppakatu 27 b A 35, 80100 Joensuu Puh. (013) 224 666

20 VUODEN KOKEMUKSELLA

TERVETULO! !

erikoishammasteknikko
Harri Hukka

Hammaslaboratorio

AikaHammas

Kirkkokatu 30 B • 80100 Joensuu
Katutasossa
Puh. (013) 311 575 • 050 331 7575

**EDUSKUNTA-
VAALIEHDOKAS!**

Tavoita aktiiviset äänestäjät.

1/1 tai 1/2 -sivua

Muut ilmoituskoot

-30%

-25%

Pyydä vaalitarjous:

Pirjo Teva 040 680 4057
pirjo.teva@kotimaa.fi

Juha Kurvinen 040 665 5983
juha.kurvinen@kotimaa.fi

Roskat oikeaan kierrätysastiaan

EKOLOGISUUS.

Retket lähiluontoon, kierrätys- ja luonnonmateriaalien hyödyntäminen askartelussa ja kierrätyksen opettelu ovat osa seurakuntien ympäristökasvatusta.

VARHAISKASVATUKSEN työntekijät auttavat suksia päiväkerholaisten jalkaan Kontiolahden seurakuntatalon takapihalla helmikuuisena maanantaina. Ulkona ja luonnossa oleminen on varhaiskasvatuksen ohjaaja **Virpi Malvalehdon** mukaan osa seurakunnan ympäristökasvatusta. Siihen Kontiolahden seurakunnalle tarjoavat hyvät puitteet lähimaasto ja Hirvirannan leirikeskus.

– Leirikeskus on ympäristökasvatuksen kannalta huippupaikka, jossa on paljon tutkailtavaa lasten kanssa. Tällainen ympäristö ruokkii ympäristöystävällistä toimintaa, Malvalehto kertoo.

Ympäristön huomioiminen näkyy seurakunnan varhaiskasvatuksessa myös muun muassa kierrätys- ja luonnonmateriaalien hyödyntämisinä askartelussa. Lisäksi lasten kanssa opiskellaan, mikä roska tulee mihinkin kierrätysastiaan.

– Lapsilta tulee luontoon liittyen tosi hyviä kysymyksiä, joita sitten yhdessä pohditaan. Vanhemmat ovat nykyään aika valveutuneita, ja lapsilla on hyvä pohja ympäristöystävälliseen toimintaan, Malvalehto arvioi.

JOENSUUN ev.lut. seurakunnissa huomioidaan ympäristöasiat kasvatuksessa erityisesti kierrätyksen ja jätteiden lajittelun kautta.

– Toimintaa suunnitellaan mahdollisimman tarkasti siten, että käytetään jo olemassa olevia materiaaleja ja elintarvikkeita. Mahdollisuuksien mukaan käytössä on myös luonnonmateriaaleja. Rippileireillä meillä on yhtenä päivänä kasvisruokapäivä, kertoo nuorisotyönohjaaja **Eeva-Riitta Arffman** Pyhäselän seurakunnasta.

Kontiolahden seurakunnan varhaiskasvatuksen ohjaaja Virpi Malvalehdon mukaan lapset osaavat esittää usein hyviä kysymyksiä luonnosta ja ympäristöstä. Kuvassa Malvalehdon kanssa Aino Laakkonen (vas.), Hilda Niemeläinen ja Tauno Hiltunen.

Arffmanin mukaan koululaisilla ja nuorilla on paljon tietoa muun muassa kestävästä kehityksestä ja ilmastonmuutokseen liittyvistä asioista, mutta toisaalta tietoa ei aina näy teoissa.

– Yksi iso haaste on varmasti kulutuskulttuuri, jossa elämme. Yhä nuoremmat lapset alkavat jo vertailla itseä toisiin. On paineita siitä, että pitää olla merkkivaatteita, uusi puhelin ja tämän hetken suosituimmat lelut.

YMPÄRISTÖKASVATUS on yksi arviointikohteista, kun seurakunta hakee itselleen Kirkon ympäristödiplomia. Kontiolahden seurakunnalle diplomi myönnettiin viime vuoden lokakuussa, ja Joensuun ev.lut. seurakuntayhtymällä diplomi on ollut vuodesta 2010. Ympäristödiplomi vaikuttaa muun muassa seurakuntien energian-

käyttöön, kiinteistöjen remontointiin, metsänhoitoon sekä ekologisten puhdistusaineiden, Reilun kaupan hyödykkeiden ja lähituotteiden valintaan.

Kontiolahden seurakunnan kirkkoherra **Jukka Reinikaisen** mukaan luomisteologia velvoittaa kristittyjä toimimaan ympäristön hyväksi.

– Näemme luonnon monimuotoisuudessa, rikkauksessa ja kauneudessa Jumalan olemassaolon, ja sen kautta voimme ymmärtää enemmän Jumalasta ja itsestämme. Luonnon tuhoaminen on Jumalan tahdon rikkomista, Reinikainen toteaa. Reinikaisen mielestä kirkon tehtävä on tuoda toivoa ilmastoahdistuksenkin keskelle.

– Voimme paljon vaikuttaa ja luoda uskoa tulevaisuuteen. Tehdään ympäristötekoja positiivisella asenteella eikä ahdisteta

ihmisiä. Aikuisten tehtävä on ottaa vastuu maailmasta.

Tea Ikonen

Kirkon ympäristödiplomi

- Kirkon oma ympäristöjärjestelmä, joka auttaa seurakuntia toteuttamaan ympäristövastuuta toiminnassaan.
- Tukee kirkon energia- ja ilmastotavoitetta olla hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä.
- Myöntämiseen liittyvässä arvioinnissa käydään läpi muun muassa jätehuolto, siivous, leirikeskukset, toimistot, hautausmaat, metsänhoito ja ympäristökasvatus.
- Voimassa viisi vuotta kerrallaan.

nuori kasvo

NIMI: **EMMI VÄÄNÄNEN**
IKÄ: **15 VUOTTA**
SEURAKUNTA: **VAARA-KARJALA**

Mukava ripari innosti isostoimintaan

15-VUOTIAS Emmi Väänänen käy Pielisjoen koulua, tykkää piirrellä ja toivoo pääsevänsä isoseksi kesäleirille.

Mitä teet vapaa-ajalla?
Tykkään piirtää, leipoa ja tykkään tosi paljon virkata.

Miten vietät yleensä laskiaista?
Teemme laskiaispullia perheen kanssa ja syömme niitä.

Minkälaista oli olla rippikoulussa?

Se oli ensin jännittävää, mutta kun siihen tottui, niin siellä oli mukavaa. Isokset ja muutkin ihmiset olivat kivoja.

Miten kiinnostuit isostoiminnasta?

Minulla oli kiva rippileiri ja siellä oli kivat isokset. Ajattelin, että tähän on pakko lähteä mukaan.

Oletko miettinyt, minne aiot mennä ekaa kertaa isoseksi?

Olin jo ensimmäistä kertaa isosena yökirkossa, mutta olisi kiva päästä kesäleirille isoseksi ensi kesänä.

Katriina Vepsäläinen

Palstan kirjoittajat ovat nuoria seurakuntalaisia.

Ajattelin, että tähän on pakko lähteä mukaan.